

Werk

Titel: Ad Emin. et Rev. principem Carolvm S. R. E. Card. Rossettv[m] Episcopvm faventinv

Jahr: 1646

Kollektion: Zoologica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN367611805

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611805>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611805>

LOG Id: LOG_0133

LOG Titel: Ulyssis Aldrovandi Philosophi et Medici Bononiensis Ornithologiae Liber Decimus. De Avibus Fabulosis

LOG Typ: unit

Übergeordnetes Werk

Werk Id: PPN367611716

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN367611716>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=367611716>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

VLYSSIS ALDROVANDI PHILOSOPHI. ET MEDICI BONONIENSIS ORNITHOLOGICÆ

Liber Decimus.

Qui est

DE AVIBVS FABVLOSIS.

DE GRYPE. Cap. I.

ALTIIBVS rapacibus, tam diurnis, quam nocturnis, necnō Vespertilioni, & Struthiocamelo, quæ à fecundissima parente natura progenitæ reuera in hoc orbe subsistunt, eas, quæ rapaces quoq; vel habentur, vel tales saltem pinguntur, vtpotè fabulosas, Poetarum figmentis proditas, vt veritati mendacium, iure postponimus. Pertractandas tamen duximus, vt si quid fortè his fabularum inuolucris occultum, & antiquitatis ignorantia obrutum, veri latitet, id diligenti discussione in lucem proferatur, & quæ vera sint, quiuis accipiat, quæ falsa, aspernetur. Neque enim verisimile est tot antiquis authoribus (exempli causa Gryphi) siue fabulam traditam, siue maius historiam, & in hanc vsque ætatem tam constanter hominum animis, vt euelli nequeat, infixam, omninō ex nihilo natam esse, sed vel obscuris Poetarum, & Historicorum, dum vel mystica, vel noua, admiranda scribunt, & non intellectis principijs ortam, mox verò cum alijs ab alio permixtam, quibus posteris, vt sit, mendacium mendacio accumulantes, & naturalis historię ignari, de suo semper aliquid addiderint, parum esse existimantes referre, quod ab alijs acceperint, nisi & ipsi nouam quidpiam adijciant, & eos vel mentiendo superent. Atque hanc auctorum discrepantiam non parum lucis, & honoris his nostris commentarijs allaturā iudicamus. Inter ceteras verò fabulosas aues, de Grype, tanquam quæ fabulosarum omnium maxima sit, & potentissima, primū agere instituimus. Hinc enim Grypes Apollini consecrasse antiquitas, eiusque curru adiunxisse, non secus atque leones videtur, quod Deorum maximum, & excellentissimum animalia etiam ceteris grandiora, & præstantiora deceant. Hos igitur quadrigæ iungūt, qui solis imaginem apud Indos pingunt, vt vult a Aelianus, & Claudianus innuit;

*Ac si Phœbus adest, & frenis Grypha iugalem
Respexo tripodas repetens detorsit ab axe.*

30 Galieni Imperatoris nūni Gryps excusū inscribuntur cum inscriptione APOLL. CONS. AVG. Quod est Apollini conseruatori Augusto. Hoc Imperatorum esse indicat, quod Sol in celo, & Gryps inter animalia. Alijs tamen vt a Natali Comiti magis placet, ob eximiam præficienti vim, vt etiam Coruos, Apollini Grypes dicatos esse. Fures enim auro inuantes mita solertia percipiunt. Vnde aures acutæ illis.

Cur de Grype primū inter fabulosas aues agitur. Grypes Apollini sacri, & cur, a L. 4. de Animal. c. 27 Galieni Imper. nūmi. b In Myiologia.

Æ Q V I V O C A.

Gryphi qui
olim dicitur
a In p ph
tegritate

GRYPHI olim dicebantur homines aduncò naso, què aliàs Aquilinum dicimus. Tales nare curuos Perse, teste a Plutarcho, mirè amabāt, velut pulchros, & admirabantur, quòd Cyrum Regem talem habuisse natum crederent. Inde enim morum iudicium faciebant. Nisutos, namq; astutos, vt quibus quiduis facile subleat, quemadmodum è contra simos mites, & gratiosos existimabant. Sic naso aduncò suspendere alios dicuntur irri-fiores, quòd in naso irrisionis sedes esse putetur. Inuenies nasones aliquando (id enim nomen è nasi magnitudine est) Gryphos nuncupatos, quo quidem cognomento Syriæ Rex Gryphus Cleopatrà filius appellatus est. fuit enim is viscenda nasi magnitudine præditus. Grypho nomē proprium erat fratris Pipini, qui anno 748. metu fratris in Saxoniam fugit, è qua cum anno sequenti reuersus esset, paulò post à comitibus Pipini, & aiscelis trucidatus fuit. Grypho quoque quidam ex Austria Marchionibus dictus. Gryphon etiam nomen est Equitis, de cuius laudibus, & encomijs lege Arionum, qui passim eius egregia facta celebrat. γρύπος Varino fuit partes de instrumento naui. & anchoræ. γρύπος idè quod γρύπος genus reus piscatorij. b An Angelus Decēbrius assignāda huius vocis significatione, nisi fortè impressorum culpa sit, halucinatus mihi videtur ita scribēs: *Grypes animalia pennatis inter quadrupedes feras. Gryps autem, Vultur, & Grypes Vulturēs, vt in Homero.* Vultur enim Homero γυψ, non Gryps dicitur. Quæ Græci ænigmata Latini serupos appellant, Gryphi etiam dicuntur. Nam vt inquit Scaliger:

—Oratio vel

Se nudam ostendit, vel vult pratexere gryphos.

Qui & logogryphi voce composita ambages nempè verborū. Huiusmodi gryphi, id est, quæstiones iocofæ quidem, sed arguta, anxie, scrupulofæ, difficilis intellectu olim in cōuiujs proponi solebant, quod cum prophana probant, tum sacræ litteræ. a Athenæus inter multa alia 30 γρυψ definitionem ex Clearco Solensi affert: *Gryphus quæstio est iocosa, siue ludicra, qua imperat cogitatione inuente propositam rem vel honoris vel multa gratia dicit am.* Suidas vero, *Gryphus*, inquit, *perplexæ est oratio, & difficilis, qua aliquid in se habet reconditum, & γρυψώνος λόγος.* In Ionia pueri Homerum tulerunt huiusmodi grypho, Mofis repositijs contexto: Quæ cepimus, reliquimus, quæ non cepimus, ferimus. Vocantur ijdem hi sermone impliciti, obscuri, & nodosi, γρυπισματα, & γρυψος; dicitur, qui quæstiones huiusmodi ænigmaticas soluit, à Theode& Phætelita, qui similes gryphos siue ænigmata, & proponendi & soluendi peritissimus fuit, *μνήματα* fuerunt appellata, è quòd ille memoria vi pollebat. Dicebantur etiam vulgò *Ζητήματα κυλίετα* teste Polluce, hoc est, quæstiones pochilioris, quia inter pocula proponebantur. Horum septem genera proponuntur ex Clearco; qui peculiarem de illis librum scripsit. Symbola quoque Phythagorica Gryphi, & ænigmata appellantur apud Athenæum. Fuit porò moris, vt idem testatur, ut qui Gryphum siue ænigma propositum soluere poterat, certa portio carnis 40 præmij loco tribueretur: cōtra verò ij, qui non poterant, potionem falfam vno haustu amittidè, id est, affatim, & sine respiratione bibere cogebantur, quæ eorum pena erat Gryphi Lucianus meminit: *Quid, inquit, sunt homines? Dij mortales. Quid vero Dij? homines immortales.* *Ænigmata profers, & Gryphos glutinas iquidem, vt Loxias, eferitum nihil promiss.* Huiusmodi quæstionū intricatarum in sacris quoque literis exempla occurrunt, quæ quidem ab Hebræis Chidot appellantur, à verbo Chiddat, quod acuerè significat, propterea quòd acutissimam esse mentis aciem oportet, quæ ad talia dictorum sententiam penetrare possit, vel quòd hominum ingenia acuant. Talis gryphus siue ænigma fuit, quod Sampson coniujs suis quinquaginta proposuit, ea lege atque conditione, vt si illud soluerent, intra septē dierum spatium, quo conuiuium illud nuptiale durabat, triginta linteamina, atque triginta vestes mutatorias ab se præmij loco reciperent, sin minus, vt ipsi Sampson totidem vestes, & linteamina dare tenerentur. *Ænigma* erat: *d De comedente exiuitibus, & de forti egressa est dulcedo.* Quærit hic Diuus 50 Ambrosius, cur Sampson gryphum hunc proposuerit, & eius hanc rationem adfert. Quoniam in conuiujs homines interdum benè poti, dicacius loqui solent, & intemperantiis alios profcindere, quæ res in rixas, & iurgia frequenter erumpit. Id ne fieret, graues homines ænigmata, seu problemata proponere solebant, colloquijs periculosis omiffis, & animo ad proposita rerum explicationem conuerso. Quorum exemplum Sampson secutus, & mercedem proposuit, quasi quæstionem explicasset, quia scientia, & mentis acumine affici debeant præmio: pœna contra est constituta inficitæ, & tarditati. Vnde Poetæ fabulis suis prodiderunt Sphingem præmium proponere solitum, qui ænigma soluisset, vt liber dimitteretur, sin modo defecisset, vt ex alta rupe præcipitaretur. Porò Christus quoque parabularum quarundam inu-

Pipini frater
Gryphus
dicitur.
Gryphus
Austria
Marchio.
Gryphon.
Equus.
Grypes naui
pars.
γρύπος.

γρύπος.
Rece piscatorij.
b Lib. 7. de polit. liter. cap. 89.
Ænigmata
a γρύφιδεσιν.

Logogryphi
cL. 10 c. 17
Gryphi quæstionis definitio.

λρυπισματα
τα.

γρυψος.
Theodectes
Phætelita.

Μνήματα,
Symbola.
Τρυβαγοι
τα γρυφιδεσιν.

Chidot.
Sampsonis
ænigma.

d Ind. 14

10 *Lucris atq; integramentis præcepta multa eaq; præclara, & ad vitam communem utilia in conui-
uijs dedit, quemadmodum e Lucas scribit. Nā κενοδοξίας καὶ φιλοπρωτείας vitiosum affectum pa-
rabilis quibusdam, quæ Gryphis annumerari possunt, perititingerit της ταπεινώσεως διδασκαλος
καὶ ἀρηγός καὶ τελευτής, ut Theophylactus eleganter loquitur. Huius argumētū inter neoteri-
cos Doctūs. quidam librum composuit, de quo canit:*

Hos centum gryphos quādam paucis lusimus hris.

Sunt qui inter ænigma & Gryphum nonnihil differre trañunt, quod ænigma lusum tantum ha-
beat & iocum. Gryphus etiā studium curamq;. Sed multa legenti hæc inanis apparebit dili-
gentia. Añonius Poeta celeberrimus de ternario numero ingentium conscripsit libellum, cu-
jus titulus Gryps est. Circa Danubium in Austria quædam vorago est, Gryps porcina dicta, in
qua naues facili submerguntur. Est demum Gryps fluiuius in Gallia.

*Gryps porci-
na
Gryps flu-
uius.*

SYNONIMA.

10 **H**ebraicam vocem Peres aliqui Gryphem interpretantur, alij Accipitrem. In a Deu-
teronomio inter aues immundas Hebraicè Peres legitur, in translatione LXX. inter
preturn γρύψ & sic Procopius quoq; habet, & Hieronymus, & similiter in b Leuitico.
Alij hanc vocem aliter interpretantur, ut suo loco capite de Accipitre in genere declaratum
est copiosius Est, & Afnh Hebraicam nomen, apud alios atq; alios Accipiter. Hæætus, Gry-
ps. Apud Græcos Γρύψ γρύπος. Aliqui primam circumflectunt in obliquis, quæ quidem apud c
Vergilium longa est.

Lucentur iam Gryphes equis

Ego utroq; modo alias cum acuto alias cum circumflexo in vetustis Græcorum codicibus scri-
bitur. Γρύπος verò per aspirationem Græcè non rectè scribitur. Græci enim multa atten-
nuant, quæ à Latinis aspiratè proferuntur. Vnde multi Latiorum cum veterum, tam recētio-
rum Gryphas per ph. scripserunt. Nos utroq; modo vttemur, etfi absq; aspiratione Grypem scri-
bi magis placeat. Baptista Mantuanus nominatiuo Gryphus vtitur.

Multicolor pardus, & Gryphis naribus vnici.

Nisi fortè Gryphus legendum est, neque enim desunt, qui Gryphum scribunt in secunda de-
clinatione, quanquam hos nō admodum probārim, multò minus illos, qui Gryphones in tertia.
Gryphi autem nomen Græcè impositum videtur à rostri, & vnguium aduncitate, qua Aquilā
referre dicitur. Gryphum enim Græci aduncum vocant. Hoccè eisdem Picos veteribus di-
ctos volunt, quo a Plautus vtitur, dum seruum inuento thesauro loquentem introducit:

— Picos, qui aures montes incolunt.

Ego solus supero. Nam iñ hos reges ceteros

Memorare nolo, hominum medicabula.

*Etymū no-
minis.
Pici q; Græ-
cè dicti.
d In Aulus
laria.*

40 Apud reliquas gentes nullū huic aui peculiare nomen reperitur, sed omnes penè vñtato Græ-
cis nomine Gryphem appellant. Huius rei causam Ornithologus esse vult, quòd res ipsa fabu-
la sit, & commentitia. Cur enim, quærit, rei nusquam visæ, aut nunquam extanti, aut certè in
ipsorum regionibus nusquam nomen indere homines voluissent? Nā quòd Græcorum vani-
tas nomen imposuerit, mira nō esse negat, quæ centauros, & Sphynges etiam, & alia huiusmo-
di nomina confinxerint. Verūm vt hoc ita sit, nempè nomina rebus imponi, & vbi res nulla
subsit, nominis fingendi causam, vt & subiectum, & fundamentum deesse (quanquam de rei ve-
ritate proximo capite quid sit statuendum discerebimus.) c Ioannes tamen Goropius Becan-
nus hoc nomen Grypis non Græcis, vt potè qui eiusdem rationem nullam queant è suis radi-
cibus deprohere, sed suis Cymbris (vt solet) acceptum refert, & aliam causam, cur omnibus
propè gentibus eodem nomine veniat, adfert. Verba eius sunt. *Grypes Arimaspos deterrent, quo
minus frequenter ad Hyperboreos proficiscantur. Fuit. n. hac pars à feris hominibus, & immanissimis
barbaris sēper inhabitata, quos à rapacitate Scythæ Gryphs nominant. Nam Grypen nostrā lingua
idem est quòd rapax, & rapere. Hinc Gryps auis rapax, quam eadem voce Græci, & Latini appellant,
propterea quòd non alibi quā ad Septentrionem apud Scythas reperiri putaretur; ea de causa Scythicū
non Gracum nomen sortita, quia res peregrinas par est peregrino quoq; nomine vocare. Gryp. n. Scythica Γρυπίς.
vox vocali longa idem notat, quòd rapio. Hæc ille. Illyrica tamē lingua vocabulū variat, licet sola, Gryphon.
Grypem Nob appellans. Græcis hodie vulgò dicitur γρυπίς. Italis, & Gallis Gryphon vel Griff
son, & à nomen Itali griffare formant pro eripere, seu vnguibus adferre, Bocatius: tu te la grif
fara. Aristot quoq; vocatur Augello quadrupede Germanis Gryff, vel Greiff. Anglis à Gry-
pe vel Gryffon, Belgis Vogelgrijp, tanquam si auem rapacem dicant.*

*Cur oēs na-
tiones Gry-
phem eodē
nomine ap-
pellent.*

*In Origi-
Aauerp.*

*Grypen
quid Cym-
bris.*

*Nob.
Γρυπίς.
Gryphon.
Griffon.
Gyff.
Greiff.
Grype.
Vogelgrip.*

AN SIT, QUÆRITVR.

In solens hæc est quæstio, necha ctenus de vila aue proposita, nedum pertractata. Illarum enim, quod in rerum natura subsistere nulla ratione dubitantur, statim à nomenclaturis, naturam, & genus examinare solemus. Hic verò in re incerta, & obscura, & contrariis, hæc inde sententijs enodata, merito quæstioni, quæ omnium prima perpetuò à Philiosophis, si qua de re agat, methodo pertractari solet, primus locus datur. Ea est, num res, de qua sermo. nem habemus, in rerum natura extet. Hanc enim vocant, An sit, tritò in scholis termino, Quæstione migitur hanc discussuri primùm affirmantium, in de negantium rationes adducemus, de mum vtriusq. æqua lance libratib, & examinatis nostram sententiam in medium proponemus, & testimonijs ac rationibus comprobabimus. Qui Gryphes esse asserunt, non pauci sunt, nec leues. Ex veteribus, & quidem Græcis, sunt Herodotus, Pausanias, Ctesias, Aelianus. Ex Latinis Pomponius Mela, Solinus, Apuleius, Seruius. Ex neotericis Iohannes de Monteuilla. Herodotus in primis in historijs Poeta, Gryphes, qui aurum asserunt supra Arimaspos viros vno.

In Persi
culos colere ait ex sententia Aristæi Proconesij Poetæ. a Ctesias sit habet: *Aurum habes India sed quod non reperitur in fluuijs, & abluis, vt sit in flumine Paflolo, seu multi, & spaciosi montes id suggerit, quos incolunt Gryphes, aues quadrupedes, lups magnitudine, & vnguis leoninis, qui sernas in pedore rubras, in reliquo corpore nigra, habens.* Similia etiam b Aelianus refert cum Ctesia, qui eos propè Bactros esse ait, & alas à cætero corpore diuersas, nempe albicantes habere. Cum Herodoto consentit c Mela, item & Pausanias, Eundem, quem ipse Herodotus fabularum patronum Proconesium secutus, vt & d Solinus cõfirmat, dum ait: *In Asiatica Scythia terra sunt locupletis, inhabitabiles tamen. Ita tam è auro & gemis affluat, Gryphes tenent vniuersa, alites ferocissima, & vltarabi seneiens* & c Et paulò post: *Arimaspi cum his dimicant.* Hoc tamen author hic ab Herodoro, & Mela dissentit, quod Arimaspos in Asiatica Scythia collocet, quos illi ad Europæos referunt supra Issedones ad Riphæos aut Hyperboreos montes habitare. Apuleius cum Solino conuenit, alitis speciem tantùm gerere asserens, sed de loco non item, etsi Hyperboreos appellat, mundum nouum eos generare tradens, verba eius quia pauca sunt, libet etiam ponere colore vario circumnotatis insigniar animalibus, hinc dracones Indici, inde Gryphes Hyperborei, quos in specie pinnata alius generat mundus alter. Hos sequitur e Seruius Virgilij scholiastes. Inter Neotericos f Iohannes de Mandauilla, Bachariam regionem vocat, cuius incolæ truces admodum sint, immanes atq. effera, hic Gryphes dari affirmans, hunc ferè in modum ex Italico sermone latinè factò loquitur: Qui Gryphibus anteriorè corporis formam Aquilinam tribuunt, & posteriorem leoninam, vera memorant, cum reuera talis eorum forma sit, veruntamen vnicus duntaxat Gryps, & magnitudine, & corporis robore octo etiam leones centumq. Aquilas superat, vt potè qui vel equum, vna cum insidente etiam equite, vel binos simul coniunctos boues vnguis suis, qui bou cornibus multò longiores sunt, & ex quibus incolæ cyathos conficiunt, abripiens è uia in nidum suum importat. Hanc formam passim quoq. Grypho Poetæ neoterici tribuunt, vt g Baptista Mantuanus, cuius uersus etiam hic subijcere non piguit,

*At alijs Gryphes laie bipotentibus alis,
Et iuzulo sese torrostrum tollente recuruam,
Nam Gryps est animal duplex Aquilamq. figurat
Pars prior: in Lybicum transit postrema Leonem.*

h L. 10. f. Hi omnes vno ore Gryphem, eumq. auem quadrupedem maiori ex parte, & aurum Scythicum siue Indicum effosum custodire, tanquam rem veram, & compertam affirmant, etsi interim diuersam magnitudinem ei tribuant. Hic ex diametro sese opponunt non minus graues ex antiquis, si D'js placet, Herodotus, Origenes, Plinius, ex recentioribus Angelus Decembrius, Matthias Michouius. b Plinius quidem ita Gryphos negare solet: vt non solum fabulosa esse existimet, verùm etiam vt leuissimos, & penè phreneticos appelleret, qui eos in rerum natura ponant. Sic Herodotus è contra, vt supra nec ipse videtur omnem Gryphis fidem adhibere, dum ait. *Ad septentrionem Europæ, quamplurimam auri vim esse constat, sed quomodo fiat, ne hoc quissem pro comperto dicere queo: dicuntur tamen id à Gryphis auferre Arimaspi, vnoculi quod nec ipsum crediderim, vt viri nascantur vnoculi, cetera naturam habentes hominibus parum.* k Origenes verò Adamantius grauis Theologus ita pertinaciter Gryphem extare negat, vt etiam I. Cap. 11. Mosen non satis reuerenter reprehendete ausus sit, dum, vt ipse opinatur, inter immunda animalia eum collocat. Ita enim scribit: *Gryphum, quem nullas vnguis membris, vel audiuit humanis animis succumbere manducari prohibet Moses in 1 Leuitico.* Inter Neotericos fide dignos recensendus est m Matthias Michouius, qui nò solum Gryphes, sed & aurum in extremo Aquilone, montes deniq.

deniq ipsos Hyperboreos seu Riphæos, quos vocant, reperiri negat. *Ad extremam septentrionem Riphæos & Hyperboreos montes aliqui posuerunt, quos illis nullos esse experientia constat. Quin etiam in Iubra monte, & locis Septentrionis non effoditur aurum, argentum, nec alia metalla, nec inveniuntur illa Gryphos, & magna Aues prohibentes effodere & efferre aurum. Ego sane contra veteres auctores Gryphos nec in illa Septentrionis nec in alijs orbis partibus inueniri affirmarim. Negat eisdem etiam, vt dixi, Angelus Decembrius, sed modeste admodum huic in modum scribens; Quin etiam ego de Gryphibus in eadem dubitare soleo, quemadmodum in Guarine prædem de Romana pyramide disputabam; nam cum à Virgilio pro insimicis equorum poenitur (ita enim communis fere opinio) & Seruius eodem loco ipsorum animalium bis formem effigiem planè commemoret, à Plinio tamen ita de negari solent, vt leuissimos ac penè phreneticos appelles, quos inuenerit natura Gryphos appellètur. Quod mirum est in Plinio Gryphes negari, cum à Marone eos recitatos videmus; nisi Poetisè foris ad vulgarem opinionem loquutum arbitremur. Tum Nicolaus Trozza. At ego magis nonnulla negauerim, ipse autem Plinio maxime assueuerat. Sed quid dicit quispiam, an ergo nullum exare Gryphum statuentium est? Ego inter extreme distantes has authorum opiniones media, vt potè tutissima, via incedendum arbitror. Itaq. cum maiore & saniore huius ætatis, vt & superioris scriptorum parte, ita censeo, rectè sentire Plinium, qui hanc aem fabulosam esse credit, eumq. nos sequi posse, sed ea conditione, vt optimè decernit doctus Goropius, si tali corpore quali pingitur, & fingitur, esse dicatur, Quod enim aem ex eo faciunt quadrupedem, capite Aquilino, aurito, cætera leoni similem alarum, id monstris & Chymææ simile est, atq. à pueris ipsis, & mulierculis etiam exploitum; Sed si Gryphos fabulosos credimus, cur sacra scriptura inter immunda animalia eos recenset? Verum in textu Hebraico vox Peres legitur, quæ variè, vt in Synonymis est, exponi potest, atq. aut pro Haliaæ seu Aquila marina, aut pro Accipitre seu rapace quapiam aem insigni accipi. Septuaginta interpretes pro ea Grypem verterunt Græcè. Ex quo colligitur hanc ipsam vocem, tanquam quæ aem quampiam ex Aquilis rapacem designaret, habuisse se eos ac posuisse, cum reuerà, etymiq. ratione Græcis non aliud quàm curuirostram, Germanis verò Scyrhifus, apud quos & res ipsa esse & putabatur, & nomen consuetum verisimile, esse etiã rapacem aem significet. Vnde immeritò Putabens in Moysen inuehitur, vt potè qui rem nesciam extantem Iudæis in cibum venire frustra, vt ipse autumabat, vetuerit. Non enim Moyses sed LXX. interpretes tantum Gryphem habent, vbi Moysen rapacem quampiam, & præsertim ex maioribus, aut Aquilam aut Vulturem intellexisse credibile est. Quamobrem profectò, si aem vllam in rerum natura, quæ hoc nomine digna sit, aut venire debeat, ponendam ducimus, eam Aquilæ aut Vulturis maximum quoddam, & rarum genus esse iudicamus, quæ ob inusitatam magnitudinem, ob inauditum robur, vana multa, & absurda de se fabulandi veræ naturalis historię ignaris occasionem dederit. Gryphes enim quadrupedes, vt Albertus quoq. aduertit, ab Historicis potius, & Poetis, quàm Philosophis, & rerum naturæ peritis, memorantur. Aues verò bipedes, Aquilis similes, immensæ molis & roboris, non vna orbis plaga reperiri iam ostendimus. Patrum nostrorum memoria, imò ætate nostra Rex Aethyopum literas Hebræicè scriptas ad summum Pontificem dedit, quarum etiam copia apud Historicos quosdam eius temporis extat, quibus S. D. N. P. M. vniuersæ atq. ad eò suæ Ecclesiæ caput agnoscens ac veneratus aem refert in sua Aethyopia tantæ magnitudinis reperiri, vt pedibus bouem, vel equum integrum abreptum cibandis pullis deserant. p. Paulus Venetus de simili quadam aem, quàm Ruc appellat, in hæc verba scribit. *Vltra Madagascar maximam, & distissimam insulam, a p. n. lib. 3. lia quadam insule sunt, que propter velocissimum maris cursum difficillimè adiri possunt. In his circa 10 anni spore appareat mirabilis species aem, quæ Ruc appellatur, Aquila quidem effigie, sed magnitudine aem, imensa. Aiuui, qui illas viderunt Aues, pleraeq. aiarum pennas longas esse passus duodecim, ea crassissimè, qua longitudo mensuræ conuenias. Aem sine roboris esse, vt sola, sine aliquo adminiculo elephantem capiat, & in sublimia rapium rursus ad terram labi sinat, quo carnis eius veluti possit. Ego cum primùm hæc de illa Aue audissem, putabam esse Gryphem, qui pennatus, & quadrupes esse ferunt, leoni omni ex parte similis, nisi quod Aquilæ faciem haberet similem. Sed hi, qui illas viderunt, Vultures conuersanter asserunt, nisi illis cõmune esse cum vlla bestia, & quod duobus, vt reliqua aem incede incedibilibus pedibus. Hæc aem ille His non absurdissima hæc ætate, qui nonni orbis res describunt, tradunt li magnitudinis, & fidem rebus, etfi in primis incredibiles appareant, adhibent. Inter cæteros est Ioannes Bortius, qui Perù octiduo regno Vultures ea magnitudine reperiri refert, vt alis expansis decem, aem aquilæ & octo dodrantes latitudine expleant. Quod verò ad Septentrionales orbis oras attinet, quas li similes Gryphorum sedes esse voluit fabulosa antiquitas, constat multorum fide dignorum authorum sed maiore testimonio, inter quos sunt Matthias Michouius, Sigismundus Baro. Ioannes Laurentius Ananias, apud Moscovitas aem nasci Aquilis similes, sed maiores, Kreutzet illis, Polonis Bialozar Kreutzet. dictas, quæ aibus omnibus corporis immanitate, audacia, feritate, terrorem incutiant Harum Bialozar.**

immensa moles, cum naturalem, & communem reliquarum, atque adeo cum ipsam fidem
 propè superet, causam nonnulli in astra reijciunt, & in genitalem vim quandam peculiarem, 10
 ac quam in alijs locis vberiore, qua fit vt plerique illic orta animantia, corpulentiora sint, &
 grandiora. Pari pacto q Rasis medicus Arabum celeberrimus in opposita Septentrioni par-
 te, nempe in regionibus ab æquatore meridime versus (alij .n. in India, alij in Riphæis Gry-
 pem inueniri volunt) animalia omnia cum corpore maiora, tum ferociora, ac admiranda magis
 gigni tradit, exempligratia, elephantos, rhinoceros, auis præterea quoddam genus maximū,
 quod ipse Ancham, nescio, qua lingua vocat, ex cuius alarum pennis pharetras fieri conden-
 dis sagittis perhibent, & ex vnguibus vasa potoria. Hæc tamen non ideò adfero, vt omnibus
 fidem adhiberi velim, sed in hunc tantummodò finem, vt lector videat, quàm aues inaudita, &
 prodigiola magnitudine reuera nonnunquam in extremis, & incognitis nobis orbis angulis
 reperiantur, quarum etsi non satis nobis perspecta est, attamen non omnino fabulosa, & quæ
 cum veritate stare possit, historia. Etenim cum doctissimo Becano temerarium esse puto, iudica- 20
 re in rerum natura non esse, quod ætas nostra nondum vidit. Alioquin fidei suspensio esse non
 inficior, quod Rhasis pocula ex vnguibus asium suarum fieri perhibet. Refert Goropius Regi-
 nam Hungariæ Mariam Caroli V. Cæsaris sororem, cuius ipse Medicus fuit, inter pocula sua
 habuisse cornu quoddam nigredine splendens, dodrante longius, quod aiebant vnguem esse
 Gryphis, quamuis ipse ex cornu aliquo fictitium fuisse existimet. Ita quoque Ornithologus
 se vidisse scribit apud aurifabrum Tiguri cornu nigrum, leue & in summo aduncum, serè vt in
 rupicapris, triplo fortè crassius, cuius labris argentum introducitur erat, vt pro poculo mensis
 adhiberetur, dicens se illud pro vngue gryphis accepisse. Verùm id fortè bouis alicuius pe- 30
 regrini, vt quem Indicum vocant, aut bubali cornu fuisse idem iudicat. Lutetia Parisiorum
 in sacello Palatii Regij videre est pedem ingentem ex altissima fornice suspensum, tanta ma-
 gnitudine, vt si animal pro ratione eius fingeretur, facillè posset credi, quod dici solet, vel maxi-
 mum equum ab eo sublimem rapi. Verùm cum quidem falsum esse suspicantur, & ex ligno arti-
 ficiosè confectum. Sacerdotes eius facelli è Rhodo allatum afferunt, id quodam Rhodæ equi-
 te. Quod autem quadrupedem pingunt corpore postico leonino, id nec cum hæc pede, nec
 cum rerum natura consentit, vt nec illud, quod extremis æquilonaris oræ ontibus aurum esse
 fossum summa cura obseruare eos comminiscuntur. Nam quotquot earum regionum histo-
 riam hodie veriorè conscribere ausi sunt, constanter vno omnes ore negant vt vltimū illicio
 ei argentum aut aurum, aut pretiosorum metallorum venas reperiri, sed vtiliora tantummodò,
 cuiusmodi sunt æs, plumbum, ferrum. Mendacium inter cætera coarguit aurothum dissenso.
 Alij enim leoni, alij lupo magnitudine parem faciunt. Monte illanum verò hyperbolicè, &
 enormi mendacio, enormem ei corporis molem, octo timirum leonibus maiorem ascribit.
 Quapropter hunc gryphem monstruosum statuere, nisi à veritate etiam desciscamus, omni-
 no non possumus, nisi hoc vocamine volucrem quampiam vel Aquilæ, vel Vulturis similem,
 licet inuisitata magnitudine, nuncupemus. Quod faceres non posse non uno veterum exem- 40
 plo, sed & recentiorum aliquo monstrabimus. Varinus Gryphes inter cætera, inquit genus es-
 se animantis volucris quod γυρως, id est, Vulturem vocant, & Γρυπας Hesychio etiam Vulturum
 nidi dicuntur. Aristophanis interpres γυρως, exponit, peregrina scuti insignia. A-
 ristas enim, inquit, solebant in scutis pingere. Heliodorus memoriæ prodidit Perlinam boum
 armenta, & e quorum & ouium, Coturnicum, & Grypum præmississe greges, partim ut ex uno
 quoque horum hecatomben adornaret, partim ut populum inde aleret. Hos gryphes Aquilæ
 fuisse verisimile est, quas ad Hecatomben Regum, & Imperatorum adhiberi solere in A-
 quilæ historia proluxè ostendimus. Conscriptit itinerarium Iudæus quidam nomine Beniamin
 Tudelensis Hispanus ante annos quadringentos, quod à Doctus, Theologo, B. Aria Mon-
 tano ex Hebraico idiomate in latinum conuersum est. In hoc ab insulis Chelil in Sinarum re-
 gionem, per fretum alioquin æstuosissimum, ita ut nauigando superari interdum non possit, cõ- 50
 meandi inter cætera rationem profectò miram exponit, & simul vastarum quarundam eius loci
 auium, quas grypes vocat, naturam & fortitudinem, quarum scilicet ope, & industria trans-
 portati homines mare traiciant, aperit. Verba eius sunt. Ab insulis Chenerag quadraginta die-
 rum nauigatio suscipitur transire volentibus in regionem Sin, quæ pars Orientalis est. Sunt
 verò qui dicant mare illud, quo iter suscipitur, esse mare excisum, seu fretum interdum æstuo-
 sissimum, astro Chelil subiectum (quod Orion est nobis) cuius ut tantus nonnunquam excita-
 tur uentus, vt nulli mortalium nauigando superari possit aut effugi. Inrudit enim nauiga in
 ipsas maris angustias, vnde extricari, & effugere nõ possunt, heretq. diutius, quoad comætu om-
 ni absumpto homines pereant, neq. verò rarò hoc modo naues periclitantur: Verum huic incom-
 modo hominum industria prospèctum est, atque euadendi ratio est inuenta, quam agnoscere
 non

q. Li. 60. de
 Anib. 19.

Ancha auis
 Vasa ex v-
 guibus An-
 cha auis.

Pocula ex
 vngue gry-
 phis habi-
 ta.

Pes gryphis
 creditus.

Quæ auis
 gryps iud-
 eans possit.

Γρυπας
 quid.

In Ravis
 Lib. 10.
 Persina He-
 catombe.

Insula Che-
 nerag.

non fuerit iniucundum. Sic autem res habet Boum coria integra quamplurima in nauibus imponunt, nauigantium hominum numero paria: qui cum vento acti in illas angustias intruduntur, singuli singula subeunt, atq. collo introrsum complicato ita colligant, vt aquæ aditus obcludatur, tum sese rotantes, & mouentes in mare è nauigio deiciunt, quos cum maximæ Aquilæ illis regionibus familiares, Gryphes dictæ, prospiciunt, boues aut animalia esse putâtes, aduolantes eripiunt, atque in aridam asportant, tum verò depositis in valle, vel monte incumbunt, ut i. p. s. disruptis pascantur. Verùm oportuna celeritate vius, qui intra corium includitur hominiferam ipsam gladio confossam uulnerat, atque occidit; & hoc pacto complures euadunt. Ex hisce, vt vt res sese habeat, saltem hoc licet colligere, maximas certè Aquilas, & his similes alites Gryphes aliquando dictas esse, & harum ratione Gryphes reuerà repetiri affirmari posse, secus verò minime.

FORMA.

GRYPHIS illius fabulosi forma, quæ ipsi à veteribus affingitur, talis est. Magnitudinem ei tribuit a Philostratus leoni parem, Ctesias Lupo. Antica parte, capite, rostro, alis, & pedibus Aquilam referre aiunt, posterius verò, & reliquo corpore leonem.

Nam Gryps est animal duplex Aquilamq. figurat,

vt inquit Baptista Mantuanus. Ioannes de Monteuilla aliorum mendacijs non contentus, corpus magni Gryphi maius esse octo leonibus regionū nostrarum scribit. Reliquas partes à Aelianus ex antiquorum traditione describit in hæc verba: *Gryphem Indicum animal auis simile, quæ irupedem vt leonem esse; robustissimis item existeret vnguibz leonum similibus, cum dorsum eius pennis in tui nigris anteriore corporis partem rubris: alas verò candidis: Ctesias aut ceruicis eos pennas ceruleas, & floridas habere, Aquilino ore esse, & capite, cuiusmodi pictores pingunt, oculis autem iocosis.* c. Plinius *volucres auritas* testatur à Pausanias *maculas in facie Pantheræ* vngues esse. In Aquilinis quidem pedibus longos habere vngues, in Leoninis verò breues atq. hinc esse scribit Albertus, quòd alij longos, alij breues Gryphis vngues inueniri putarint.

VOLATVS.

VOLANT, vt inquit a Philostratus, non multum sed quantum paruæ aues. Non enim pennatæ sunt, sed rubra pellicula alarum cohesit tanquam aigisi (animalium scilicet ite ganopodū more) connectuntur. Itaque in gyrū delatæ Grypes aliquantulum volare, & ista è sublimi pugnare possunt. Verùm alas eum habere instar Aquilarum antè ex alijs meminimus; vnde etiam quis commentum faciliè agnoscat. Quam opere enim differant Aquilinæ alæ ab his Philostrati membranæis, vnusquisque videt, adeò vt hanc vel stupiditatem vel audaciam admiretis, qui tam enormia, & à se iniucem dissidentia de vna eademq. re prodiderunt. Alij non volare Gryphum sed velocissimo esse cursu aiunt, adeò vt homo quantumuis citatis passibus currens, ne vim quidem pedetentim incedentis, ac persequentis possit effugere. Tigridem solū assequi posse negant.

LOCVS.

Montes Riphæos seu Hyperboreos inaccessos haud procul ab ipso Aquilonis, vt fabulantur, exortu sitos in Scythia Asiatica, quam Arimaspi habitant, terra locupletate quidem, sed deserta, extremoq. Septentrioni subiecta.

Hos habitant Gryphes, specus assurgentibus aurum Insestum &c.

Vnde & a Claudianus.

Gryphes hyperborei pondera fulua solū

appellat. Ctesias ab a Aeliano citatus apud Indos, & quidem Baetrianos, eos etiam reperiri comminiscitur. Maior tamen scriptorum pars in Aquilone locat, vnde, & Apuleius hyperboreos vocat: *Hinc dracones Indici, inæ Gryphes hyperboreos, quos in speciem pinnatæ alitis generat mundus aliter.*

Hyperborei, seu Riphæi montes ubi.

a Libr. 4. cap. 27. b Lib. 13. de Asin. ant.

GENERATIO.

a l. 19. e. 94

Oua Gryph-
phis.

Nidum construere dicuntur Gryphes in altissimis montibus, atque ex auro, quod è terra effoderint, si Cretis credamus, in commodam formam congesto. Nec de fuit è recentioribus nugienda a Bartholomæus nomine Anglicus, qui etiam ouorum numerum, & conditionem describere non fuit veritus, in hæc verba. *Oua Gryphis ouis Aquilæ sunt maiora, auriora, sapore, & odore graviora, qualitate sunt calidiora, & sicciora, atque etiam numero pauciora, quæ ultra quo nunquam ponit, et enim officulis incubationis.* Imò hæc in rem audet Aristoteles citare testem, tanquam suis unquam Gryphis meminisset. Aut si fortè ex Aquila, de qua similia Aristoteles prodidit, Gryphem fecit, cut huius oua Aquilinis tanquam ab his diuersis majora prodidit?

INGENIVM. FERITAS.

a Cap. 25.
Polybii.

Solinus a author est, in *Asiatica Scythia terras esse locupletes inhabitabiles tamen: nam cù auro, & gemmis affluant, Gryphes tenere vniuersa, alites ferocissimas, & ultra omnem rabiem sauentes, quarum immanitate obfistente aduentus accessus difficilis, ac rarus sit. Quippe visus disserpere, velut grintos ad plecendam auaritiæ temeritatem. Nam a se effolum, & è cuniculis erutum.*

— hyperboreis rutilans in montibus aurum

Gryphes amant avidiq; tenent, vicilesq; tenentur,

Aurum a
Gryphibus
effossum
quæ fuerit.
Armasporum
cum
Gryphibus
pugna.
bl. 4. c. 27.

vt ait Mantuanus. Hoc ipsum verò aurum, quod effodere dicuntur, teste Philostrato, petreæ sunt aureis guttis minutissimis consperse, quas hæc feræ rostro discindunt, imò ob harum cupiditatem sibi inuicem insidiantur. Cum his Arimaspos viros vniculos dimicare, esseq; inter necinum inter virosque odium ferunt, vt dum Arimaspi ex montibus illis aurum gemmasque suffurari, Gryphes summa auditate tutari, illuc contendunt. Hac de re b Aelianum tractantem audiamus, qui hunc in modum scribit: *Bactri Indis finitimi eos illic, (nempe apud Indos, ne quis in solo Septentrione Gryphes, & aureos montes imaginetur) auri custodes esse, aurum effodere aiunt, & simul eo ipso nitos construere; quod vtrò auri in terram deciderit, Indos homines auferre. Contrà Indos auri, quod veri quidem simile videtur, custodes esse negant, neq; enim Gryphes auri egere, ac contra ipsos, cum ad colligendum aurum homines accesserunt; hos de pullis suis maiore in motu sollicitos ac timentes pro eis pugnare, atq; cù alijs etiam animalibus cœcertare, eaq; funditus vincere. Contra autem leones, & elephantos non stare. Indigena quod ab huiusmodi animalium robore timeant, non interdu sed ad collectionem auri noctū proficiscit, quòd se tum melius latere arbitrentur. Locus ubi Gryphes versantur desertissimus est. Quocirca aurum, quod ibi effoditur, venari studeat, mille aut bis mille armatis eo perueniunt, simulq; fossoria, & saccos afferunt, silentè Lunam obseruantes. Quod si Gryphes fallant, duplex commotum assequuntur, quòd, & eorum vista ab illerum atrocitate feruetur, & quòd etiam aurum Indi domum auferunt. Sin in furto deprehendantur, percutunt. Cū semel èd profecti sunt, domum non nisi iriēns auri quariēns interuallo reuertuntur. Hucusq; Aelianus: qui quidem in hoc ab alijs dissentit, quòd Gryphes contra leones, & elephantos stare neget. c Philostratus enim è contrà eos superare elephantes, & dracones asserit, omniaq; aia animalia præter tygridem, quæ ob velocitatem euadat. Sæuum enim, pettinax ferarum genus, & supra omnem rabiem ferociens alijs narratur, tanto præditum robore, vt quod Ioannes de Monte-Nulla scribit, bouem, equum cum homine etiam insidente, quem occidit, pleno volatu auferat.*

e l. 3. in vi
sa Apoll.

ANTI-PATHEIA.

a Eglog 8.

bl. 3. de ca
lam. tem-
porum.

GRyphes equis præ cæteris animalibus peculiari quodam odio infestus esse tumor est. Vnde a Virgilius rem miram, & naturæ consuetudinem superantem allaturus, inquit:

Ingenitur iam Gryphes equis, quoq; sequens
Cum canibus simisq; ventens ad pabula Damae.

Et hunc imitatus b Bapt. pariter Mantuanus:

Inuoluit fors vna omnes discrimine nullo,
Gryphes equi, dama atque canes, cerni etiq; leones,
Agnæ lupus, simul errabans &c.

DENOMINATA.

Leander Monachus, qui Italiam descripsit, Perusium Scythica lingua Griffoniam vocatam tradit, ab insigni Gryphis, quod Scytae eò aduenientes primò secum attulerunt. Griffonum item familias dictas puto, vel à notis, vel ab ingenio Grynorum, vel à nasi aducitate, quemadmodum huiusmodi nare curuos Gryps solim, vt Anthochum Syriae Regè, teste Possidonio, & Cyrum Perlarum veteres dixere. Cuius nominis familias, & noui ipse in nostra Italia multas, & exiat vna, vbi hæc conscribimus. Bononia familia satis nobilis Pistorio oriunda, in qua in primis humanitatis, ac munificentiae plenus fuit Iosephus, qui Lucretiã Al droandam sororem meam vxorem habuit, & ex ea Iulianum, & Alexandrum iuris vtriusque Doctorem procreauit. Porrò Gryphes nominantur homines barbari, chlamides, & pallia, ex auium plumis induti, sed non ob vestitum tantummodò ita dicti sunt, sed ob celeritatè etiã, qua cæteras gentes longè superant. Syluestres boues epigrypos dicunt Græci, id est, strictu leniter adunco.

Griffonia
vrbis
Griffonum
familiæ a vna
de dicta.
Antiochus
Syriae Rex
Gryps dicitur
Hus.

Homines
Barbari
Grypes dicitur
illi.
Epigrypsi
boues.

MORALIA.

Diuus a Hier. montes aurei, inquit, quos adire propter Gryphes, & Dracones, & immensorum corporum monstrum non licet, & hominibus insubsistit eorum ostendunt nobis, quales custodes habeat auaritia. Possunt lanè hac ratione avari Gryphis non inscitè comparari, quod quemadmodum hi auro non vtuntur, alios tamen ab eius vsu ardente, funtque attingentibus infestis, ita, & illi pecuniam, qua ipsi non fruuntur, alijs inuident, hoc, Gryphis peiores, quòd insatiabili auri cupiditate flagrant, id solummodò, & toto studio agentes, vt quod congesserint ampliori cumulo augeant. Gryphes enim tantùm ea de causa aurum sibi eripi non patiuntur, quòd eius in uitu summo perè delectentur. Vnde b Cassiodorus: Gryphes aurum leguntur iugiter effodere, atque eius inspectione gauacere, quibus quoniam non est ambitus lucri, cupiditatis crimine non dicuntur accendi, scilicet quia omnis actus in qualitate profectus est, & non est visuperandum quòd nulla fuerit voluntate lasciuum. Quæ omnia egregiè b Baptista Mantuanus versibus istis complexus est in descriptione philargiræ, quæ:

a Epist. 4
ad Rustic.
Monach. de
forma vniuersi
di. auari
Gryps
comparati.

b L. 9. Va-
riar. l. 11.

c Lib. 1. de
calam. ep.

— lucris si nuntia fama

Surgas, & acceptus nares odor imbuit auri,

Elenat ingentes alas, & lumine fixo,

Visa potens quicquid falcatis vnguibz auferi.

Stulta suos nunquam venturum seruas in usus.

Sacra Deum, sanctas leges præclaræ, q. q. a

Scriptores rerum egregios, celebresq. Poetas,

Qui proceram laudes charitatis, & nomina mandant.

Et quicquid non auget opes, auersa repellit,

Sola iuuant, quæ lucra ferunt, sine cætera quanquam

Laudibus, & prestio dignissimas; cætera sordens.

Sicut hyperboreis rasilans in vallibus aurum

Gryphes amant, auidiq. tenent vigilæq. tuentur.

Vnde nec vilis opera, preciumq. laboris,

Sed metus, & clades oritur, sic pectus anhelum

Peruigilis monstri grauiore cupidinis a fitu.

Feruet opus cumulans, quas olim prodigus heres

Dissepit, & pingues ferat in conuicta mensas.

Hinc d Dantes curram in medio sex illorum animalium, de quibus Ezechiel, & D. Ioannes dicitur, apparuisse canit, cui Gryps succederet, eius videlicet, simbolo Iesum Christum intel- ligens, qui huic animali (si animal Gryps dicendus est) egregiè comparatur, quòd quemadmo- dum in eo binæ, auis videlicet, & quadrupedis formæ sunt, ita etiam Christus diuina, & huma- na substantia constet. Versus Dantis sunt:

Lo spazio dento' à lor quattro contenne

Vn carro in sù aue rote ironsfale,

Che al collo d'vn Griffon tirato venne.

Et esso tenna sù l'vna, e l'altra ala.

d In Tur-
gat. cant.
29.
Christus
cur Gry-
phis simi-
lis.

*Tra la mezzana, e tre, e tre l'ite,
Si ch' à nulla fendendo facea male
Tanto saluansche non eran v'iste,
Le membra d'oro hauea quanti'era v'cello,
Et bianche, l'altre di vermiglio mi ste.*

D. Hieronymus è Gryphis forma summi, & sapientissimi creatoris laudandi an sam caprat, cum aduersus Pelagianos hæreticos in hæc verba scribit; *Elephantis tantæ molis in sua grauitate conuenitur, cur quatuor pedibus incedant, cum mus & culice (sq. & cetera huiusmodi insimantia sub penultimis senos pedes habeant, & aliqui vermiculi sint, qui tantis pedibus scauant, ut innumerabiles simul motum nulla acies comprehendat. Dicant equidem omnes Omnia Domine in sapientia feci.*

MYSTICA. HIEROGLYPHICA.

*Generosus
Batis typhus
Cur Apol
lini sacer.*

GRyphes generosus, & magni animi simulacrum veteres existimant, idè oq. non ineptè Apollini sapientiæ præfidi dicantur, quare aures ei addebant, quòd Apollo à Lacedæmonijs *Τερζωτος* coleretur, quamuis alij Apollini Gryphem factum velint, quòd Sol præcipua generationis auri, quòd Gryphes custodire dicebantur, causa esset. Alij verò alias assignant rationes, quoniam videlicet Sol, vt reliquis in cælo micantibus ignibus imperitare videtur, ita & Gryphem animalibus cæteris præstari ferunt. Vt vt est, (omnia enim fabulo-

*Gryps cur
ignis & æ
statis sym-
bolum.*

sa sunt) Apollini sacros fuisse constat: itaq. eos quadrigæ illius iungunt, qui Solis imaginem pingunt. Est itè Gryps, ignis & æstatis symbolum, quòd plerunq. ex Aquila, & Leone compositus fingeretur. Ignita autem est prorsus Leonum atq. Aquilarum natura, Aquilarum pennæ, vt suo loco diximus cæterarum auium plumis cõmixtæ, calore suo consumunt. Ex Leonis offibus inter se collisus ignem excitari testis est Aelianus: atq. hinc fortè Nemesi dææ etiam sacros Gry-

*Cur Neme-
si dææ sa-
cer.*

phes crederunt. Sepulchris aponebantur ab antiquis Gryphum figuræ, vt scilicet ea à vigilantibus custodiri religiosè debere ostenderent. Quod verò Gryphem sub pedibus Tauri ca-

*Sepulchra
rum apud
antiquos
bonos.*

put habere in pluribus antiquorum sepulchris videamus, dici in primis potest, quod de Leone scriptum reperimus, vt scilicet sepulchri animum aut naturam talem fuisse opinemur, cuiusmodi est illud quod apprehensum videtur. Nempè si ouem vel agnum, sepulchrum in sculprum habeat intelligas hominem ferocitate demolita, mansuetudinem amplectatum: si taurum, temperantiâ; si anguem, prudentiam, vel quid huiusmodi, prout animalis, quod detentum fuerit, significatum exiget. Verùm talem opinionem probarem, nisi huiusmodi simulachra pro templorum foribus ac in alijs etiam operibus publicis passim depicta videremus. Sentio itaq. vt liberè dicâ quod animus fert, nihil aliud simulachris talibus exprimi; quàm huius animalis in feras omnes bestias dominatum atq. potentiam, eiusq. ferocia viribusq. cuncta deuinci, suppeditari ac puniri.

*Gryphum
figuratum
v. us.*

Vt scilicet moneamur, quicunq. violentas manus ad ea, quæ in eius custodiam tradita sunt, in-

*Gryps fi-
guæ signi-
ficatio.*

ferre audeant, pœnas se, cuiusvis ordinis locuè sint, luituros: suppliciaq. commissi vel furti, vel sacrilegij, violatiq. sepulchri, cui animal id præficitur, duros, & quod de Leone vulgò dicitur, idem de Gryphe dictum opinor, cui Leoninum corpus maxima ex parte tribuunt. Visuntur itaq. eadem figuræ in aris antiquorum, templorum foribus, vris, alijsq. non infrequenter,

*Præsidium
icon.*

& sine dubio religionem, & quæ ad pietatem spectant, summa cura, & attento studio custodienda esse demonstrât. Auritum in primis hoc animalium genus esse ferunt, vt facillè fures sentiat alatum ad pernicitatem, cæterùm leoninis membris compactum, vt ferocia, & vires in eodem esse videantur. Rostrum præterea aduncum tribuunt, vt scilicet, mordicus teneat, quæ illi commissa, & concedita sunt. Hæc omnia certè custodes ac præfides decet. Haud quaquam enim bonus custos esse potest, cui aures hebetes qui piger, qui tardus est, qui languidus, & minimè tenax rerum sui domini. Meritò igitur Gryphes custodiæ præficiantur, quibus abundè suppetunt omnia, quæ ad custodum munus pertinere putantur. Ornant Gryphes facellam, quod in

*Tyrānidis
typhus.*

vrbè nostra, iuxta Afellorum vulgò dictam turrim medio quadruiò extructum est, in cuius angulis, nunc leones, nunc Gryphes spectantur. Quos custodiæ vigilantiaq. causa a dmotos purarim, vt scilicet vel sacrum locum tueantur, vel homines ipso moneât in sacris rebus, & precibus, quæ Deo, & Diuis adhibentur, vigilare, & præsentem esse oportere. *Athenis in Palladis arce simulacrum esse scribit Pausanias, cuius galea ad partem vstrang. Gryphes additi sunt, & in medio imago sphingis incumbit.* Cæterùm Gryphum exemplo præpotentem tyrannidis egregiè de-

notatur.

E M B L E M A.

DE Gryphe emblemata tale habet a Nicolaus Reusnacus, sub Lemmate $\Xi\text{ENIQN}\ \Delta\text{E}\ \alpha\ \text{Z.}\ \text{Emble}\ 3\ \text{f.}$

TE ΘΥΜΟΣ ΑΡΙΣΤΟΣ,

*Qui pascitè puro Gryps nidum confectis auro,
Occupat & celsa rupis in arce locum.*

Solus aues vincit canctas, qui naribus vncis,

Quem Leo, quem Tigris, quem paves acer eques.

Cuius vidè nido sub rupem decidit aurum,

Accola fatisimi quod legit Indus azri.

Sic quos Heroas mundi rerumq. potentes

Sublimi magnus vult Deus esse loco.

Imperij tueantur opes ceu munera Divum;

Participes alios ut simul esse velint.

Praefertum sancte pietatis, & artis alumnos

Ingenusq. per quos regna domusq. vsigent.

Diuisis hæc auri virtus est una; benigna,

Qui profunt alijs, mente iuuare bonos.

ICONES. INSIGNIA. NUMISMATA.

APVD Xenophontem, vt citat, & exponit Plutarchus, memorantur canathra, quæ a In Mel-pomeno. Casio-um monumentum, Artirij nauis insignia

magis incas, & circa illas, è lapide candido Gryphes & Sphinges stantes, vt a Herodotus testatur, qui lapis Parus fortè fuerit. Gryphem mariorum antiquo nobilitatis Cæsarum insigni monumento insculptum sub anteriorum pedum altero tauri caput habere videmus, quod in pluribus antiquorum monumentis vt ante diximus, comperitur. Gryphis imagine insignem clypeus quoq. habet nobilissima Gryffonum in Italia familia. Insignia item nepotum meorum Gryps ornat. Scytharum id olim in igne fuisse asserunt, a quo Perunam Gryffoniam dictam supra ex Leandro, diximus. Grypho aureus in campo cæruleo in igne erat nauis Artirij antiquissimi Herolorum Regis, quod Vandolorum Domini etiam nunc hodie vsurpant. Gryphem rubrum in campo argenteo vsurpabat electa quæ iam à Bononiensibus militum corona, quos vulgò la compagnia del Griffon nuncupabant. Eorum opera, vt refert Pompeius Vizanum eius Bononiensis, qui nuperrimè patriæ suæ historiam in lucem edidit, Bononienses vsi sunt ad expellendos seditiosos, anno nempe 1172 quo tempore vrbs multis scatebat hominibus, qui rebus nouis quotidie studebant. Tradit pariter anno 1376. cum hæc eadem vrbs libertatis auida à Summo Pontifice desiceret, proceres eius, leges Senatuumq. immutasse, necnon tribunos piebis creauisse sedecin, quatuor nempe pro quaque quarta vrbs parte, eisque vexilla exhibuisse, in quorum quatuor populis insignia, quæ libertas est, depicta erat, in reliquis verò varia symbola: Ex his tria fuisse, quæ Gryphem ferrent, vnum, quod aureum in campo cæruleo, alterum, quod album, tertium quod nigrum f. eret, in campis eiusdem coloris. Vidi item, cum Romæ degerem, librumq. de statuis antiquis conscriberem trophæum pulcherrimum in ædibus Illustrius Domini Caroli de Fano, Medusæ imagine perornatum, in cuius medio pectore Gryphes & Harpyiæ cælati erant. In ædibus Reuerendissimi Episcopi de Rusticis inter quamplurimas alias statuas, vidi in cornicibus multas sculpturas, in quibus Gryphum icones essent. Antonius Augustinus Romæ pariter in æde Dni Petri multos Gryphes in lapide, & in medio duorum ex his candelabrum, magna induitria elaboratum conspexisse, audiuisseque tales ex Apollinis templo exemptos fuisse scribit. Irrigetus Martinengus Pittaci filius, & Lanfrancus nepos, miles magnanimus, in bello strenuus, factionis Gelphe, cuius cæteri Martinengi acerrimi protectores erant, hostis adeo, vt spretis cæterorum familiæ suæ armis, quæ Aquila erat Imperialis, vt suo loco dictum est, Gryphem vsurpare voluerit, cum quodam ly obolo. Huius sepulchrum extra Brixiam cernitur cum hoc epithiphio. HÆC EST SEPULCHRA NOBILIS MILITIS IRRIGETTI DE MARTINENGO. In monte Nerone dicto in diocesi Plobici reperiuntur quamplurima arma, ac alia monumenta lapidea, in quibus Gryphes exsculpti sunt, quos Franciscus Sanfouinus Brancalenum insignia

e. l. ad Reg
e. Princ.
e. Christia-
nos.

insignia fuisse credit, cum tamen Leonem illis pro insigni fuisse paulò post asserat. e Baptista
Mansuanus Pannoniæ Regem Gryphem in armis suis ferre innuere videtur, ita canens.

*Quod strepitus nobile est tecum Deus ibi in hostem,
Per mare, per terras quacunq; leuaueris alie
Sanctum in sine crucis Gryphemq; Aquilamq; birostem.*

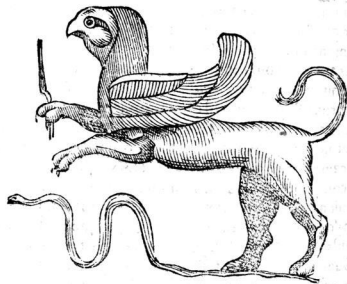
Haville fa
milia in si
gne,
Marcella-
vi in signis
Lysibys-
norum nu
mismo.

Gryphem aureum alis expansis cum rostro rubro in campo cæruleo vsurpat nobilis familia
Barrilla Neapolitana, quam Carolus Gallorum Rex primus magni admodum fecit, ut ex mul-
tis admodum sepulchris constat. Ex qua Ioannes in primis fuit Roberto eorundem Regi gratif.
simus, vtpote quem legatum Romam miserit, ut Petrarcham laurea condecoraret. Est & Mar-
telleri non ignobilis apud Florentinos familia, quæ Gryphe in armis vtitur. Gryps quoq; in an-
tiquissimis quibusdam numismatibus depictus conspicitur Lilybitanorum in primis æreum nu-
mismo Golzius depingit, quod in auersa parte Gryphem illius figuræ, qualem pleriq; ei tribu-
unt, in auersa tripodem Apollinis repræsentat. Eiusmodi numisma cussisse eos populos idem
Golzius existimat, quoniam eorum vrbs Sybillæ Cumanæ, quæ volumina de rebus arcanis, &
vaticiniorum plena Tarquinio Prisco regi obtulisse legitur, hospicio, & sepulcro celebris fue-
rit; itidem quia puteus in vrbe eorum Lilybæo idcirco commendatus fuerit, quod ij qui ex eius
aqua bibissent. Pythio furore afflati oracula ac responsa darent. Mon mirum itaq; inquit, si A-
pollinis capite Gryphoq; Apollini sacro, & tripode Apollinis symbolo ac lira sua numismata
signauerint. Reperiuntur item nonnulla Helyitarum cum aurea, tum ærea numismata, ut apud
eundem authorem videre est, in quibus Palladis galeatæ imago videtur, & in galea Gryps de-
pictus. Inter quæ vnum est, quod Gryphum habet posteriore parte in caudam tortuosam des-
cendente; ex quo facile videas & ab antiquis non vnam Grypho formã ascriptam. Eiusmodi etiã
Gryps pariter in casside eiusdem Deæ in Romanorum quodam numo depictus reperitur, nec-
non in multis alijs eorundem numis in casside Martis: in qua item Gryps ille communis conspi-
citur in numismate Brutiorum; vnde his quoq; Dijs sacrum fuisse Gryphum pronuncandum 30
est.

Helyitaru
numismo.
Gryps cau-
da tortuo-
sa.

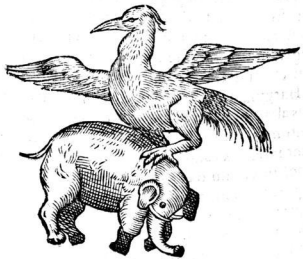
Prior hæc iconu Gryphem à fabulo-
sa antiquitate diuersimodè depingi soli-
tam etiam declarat; auribus enim caret,
quas tamen, ut suo loco diximus, plerique
alij suo Grypho addebant. Hanc autem
iconem antiquissimam esse constat, cum
eam Illustris. Cardin. Bembo inter alia
hieroglyphica ex tabulis æreis vetustis-
simis excerpserit. Dextro pede gerit
quid ad instar veru, sub pedibus verò ser-
pens reptit. Antonius Gigas vir humanif-
simus mihi eam communicauit.

Gryphis
non auris
sumo.

Anis Ruc
sumo.

Altera icon Ruc est, cuius etiam in hac histo-
ria meminimus, excerpta ex tabulis Geographi-
cis Cornelij de Iudæis Antuerpiani, quæ si ve-
ra sunt, quæ de ea tradunt, nihil planè respon-
det. Rostrium enim Columbinum potius, quàm
Aquilinum ostendit. Nos, ne quid in nostra Or-
nithologia desideretur, tale, quale depictum ac
cepimus, etiam alijs tradimus.

DE HARPYIS. Cap. II.

H Arpyiarum historiam, et si meram fabulam, ne tamē vllum volucre, quamvis fictitium de-
effets, omittere nolimus, & cum insigni rapacitate adeo infames sint, vt ab ea nomen
inuciant, ideo rapacibus eas merito adiungimus.

ÆQVIVOCA.

A ^{ρρύια} Hefychio subitam rapinam notat. Grammatici varij, (vt Scholiastes Homeri, *Harpia ca-*
Suidas, Varinus, Hefychius) vario modo Harpyias interpretantur. Alij enim rapa- *nis Aëtio-*
ces Deas, dæmonesque; alij demonis alas fæminas; alij ventos rapidos; alij canes ra- *nis.*
pax per eas notari volunt. Sed quod horum significatorum quædam allegorica sint, alibi ex- *ad etiam. 3.*
plicabuntur. Harpyia nomen est vnus ē canibus Aëtæonis apud a Quidium. Est præterea Ste-
phano vrbs Illyriæ iuxta Enchæleas.

SYNONIMA.

A ^{ρρύια} nomen à rapacitate habent. ἀρπαξ enim Græcis rapio est. Vnde harpagones *Actymon.*
ex eadem origine instrumenta ferrea hamata, quibus naues capiuntur, & retinentur. *Harpago-*
Hinc & harpax apud a Plautum. *nes quæ in*
strumenta

Veni harpax verus, res palam cognoscitur.

Est apud eundem harpagare verbum, vt item in eadem comedia.

Neg. homines magis asinos vnquam vidi, ita plagis coſta callens

Quos dum ferias, tibi plus noceras, etenim ingenio hi sunt flagricida

Qui hæc habent consilia, vbi data occasio eſt, vape, clepe, tene, harpaga

In scribendo Harpyiæ nomine variant librarij. Multi Seruium sequuti penultimam diphthongū
ponūt impropriā, vt apud Græcos Harpyiæ à quorum sententia longè diuersus est Calistius,
qui negat litteram in diphthongum coalitam cum Y littera præcedenti, sed pro consonanti acci-
pi debere. Syllabam enim eo etiam, inquit, modo positione longam fieri, si vocalem breuem se-
quatur I vice consonantis posita, vt Harpyiæ. Quare si diligentissimo Grammatico credimus
in eo nomine *iat* vltima syllaba per tres litteras erit enuncianda, & iota ad vltimam syllabā re-
ferendam, quod alij cum ψylon in vnam diphthongum abire contendunt. Dicuntur Harpyiæ
alijs quoq. nominibus, nempe Canes Iouis, furæ, diræ, & aues. Quorum omniū rationem red-
dit his verbis Seruius: *Quod Canes Iouis dicerentur hæc ratio eſt, quia ipſe furie eſſe dicuntur, vn-*
de etiam epulas apud b Virgilium abripiunt, quod Furiarum eſt.

Et manibus prohibent contingere menſas.

40 Vnde & auari dicuntur Furias pati, quod partis abstinēt. Furias esse paulò pòst idem testatur:

Vobis Furiarum ego maxima pando.

Quæ verba sunt Celene. Furias autem canes dici Lucanus testatur, vt:

Stygiasq. canes in luce superna

Cessitant, &c.

• Virgilius:

— Visaq. canes volutare per vmbra,

Aduentante Dea, &c.

Sanè apud Inferos Furæ dicuntur & canes, apud Superos diræ & aues: In medio Harpyiæ di-
cuntur, vnde duplex in his effigies. Has Virgilius tres dicit Aello, Ocypete, & Celæno. Aello
dicta nonnullis putatur, quasi ἐλὼν ἄλλο, id est, alienum tollens, quæ tamen etymologia nō ad-
modum accommodata videtur. Ocypete ab ὠκύς velox, & ᾠέτομαι volo, quasi celeriter volās
50 vel vt alij, citius rapiens. Pari ratione d Sophocles Harpyias vocat catarrhactas, quòd precipi-
tes ad rapinam ferantur. Celænum verò Græcè nigrum vocant Hac significatione Homerus
vtitur, vbi αἶμα καλαίνος id est, cruorem nigrum appellat. Inde Celæno dictam putant.

GENVS. ORTVS.

H Arpyias quidam Neptuni filias esse produnt. Is ferè omnium prodigiorum pater est.
Vnde a Georgius Pictorius ita canit.

Neptunus gignit Cyclopas, & Polyphemum,

Vincit Harpyias vnguibus, & volucres.

Aellon Ocypeten nigroq. colore Celænen.

Neptunus
cur Harpy-
iarū pater
creditus,
a In Panto
pol de Dijs
gentilium.

• Hefio.

b In *Theog.* *b* Hesiodus ex Eleſtra Oceani filia genitas fingit parte Thaumante & Iridis forores. Alijs
c *Lib. 4.* Ponti, & Tetra filijs dicuntur, unde in Insulis habitare putantur, quæ partem terræ, & partem
 maris tenent, *c* Valerius Flaccus Plutonis filias videtur facere, dum Typhonides vocat.

Insuper hunc Typhonides Harpyijs ira tonantis

Depopulant, ipsaq. dapes prædantur ab ore.

d *Aeneid. 3.* Nam Plutonem Typhonem vocabant. Quod fortè *d* Virgilius subiunxit:

Phœcia a.

Peſtis & ira Deum Stygijs sese extulit undis.

Phœcia a. Fabulæ etiam referunt Phinæi filias Eræſcian, & Harpyreian aues fuiſſe, quæ cibum ab ore se-
uis. nis diripuerint. Sed Harpyias Virgilius tres fuiſſe dicit: Ocypeten, Aello, & Celæno. Harpyias
Harpyreia Hyginus Alopen, Acheloen, & Ocypeten appellat. Sunt qui Alopen, Nicthoen vocent. He-
avis. siodius Ocypeten nuncupat Ocypodem, nonnulli Ocythoen. Apollonius duas tantum facit,
Alcpe. quem *e* Virgilius alibi sequutus videtur, cum ait.

Acheloen.

Ocypete.

Nicthoen.

Ocypodes.

Ocythoen.

e 12. Aen.

Thyella.

f. 1. gon. 1.

Podarge.

Sunt gemina peſtes, &c.
 Sunt qui putent tribus Harpyias addi ab Homero quartam nomine Thyellam. *f* Apollonij in-
 terpres Thyellam hybernos status, & procellas exponit, & Homerum per synonymiam Thyel-

las, & Harpyias poſuiſſe vult, quæ & ipſæ ventos nonnunquam rapaces significant. Harum ma-

ximam nomine Celæno Homerus Podargen nominat, fingitq. ex ea Zephyrum, Achillis equos

Balium, & Xanthum genuiſſe.

F O R M A.

a3. Aeneid. **H** ARPYIAS *d* Virgilius ita depingit,

H

Tritius haud illis monſtrum, nec ſenior vlla

Peſtis, & ira Deum Stygijs sese extulit undis,

Virgines volucram vultus, ſædiſſima ventris

Proluntes, vocæq. manus & pallida ſemper

Ora fame, &c.

10 Varius corporibus Vulturum, auribus vrforum fuisse scribit. Hyginus diuerfas facit, nempè capiribus Gallinaceis pennatas, & alas brachijs pedibusq; humanis, sed vnguibus mōstrosiſ pectore candido, ac femineo. Harpyiam Eultathius ſingi ſecundum fabulas, inquit, *damonij cuiusdam alai equiformis figura, vti & Pegasus equus eſt alatus, atq; eam præferimus, quam Homerus Podargem nominat.* Quare etiam eſti cæteris Harpyia fabulæ manus attribuit ad raptum idoneas ſeu mōſtrosos vagues, Podarge tamen manibus prædita videri non poteſt propter equinam ſpeciem. Volucres etiam alatae ab omnibus ſtauantur. Vnde b Virgilius:

— *magnis quatitunt clangoribus alas.*

Et c Ouidius

— *Exterruit ales Aello, &c.*

ſed quid propriè ſint ſiue Deæ, ſeu diræ, ſiue obſcœnæ volucres apud Virgilium ipſum dubitatur. Icon, quam exhibuimus, cum Virgiliana deſcriptione conuenit.

20

L O C V S.

L O C V M quem Harpyiæ incoluiſſe creduntur, ex his 4 Poetæ verſibus habemus:

aL. 3. *Aen.*

— *Strophades Graio ſunt nomine dictæ*

Inſula, & Ionio in magna, quas aera Celſeno

Harpyiæq; colunt aliæ, Phineia poſtquam

Clausa domus menſaſq; meta liquere priores.

b Lib. *Metam.* 13.

Adeundem ſenſum b Naſo.

ſequit byemis, taſt atq; viros Strophadamq; receptos

Portibus inſidis exterruit ales Aello.

30 Feruntur enim ex Arcadia, cuius Phineus Rex erat, à Zete, & Calai Boreæ filijs pulſe, iuxta Seruiũ. Cõtrã verò c Valerius Flaccus cum Odryiæ Regem, nõ Arcadiæ fuiſſe narrat. Odryſia porrò in Thracia eſt, teſte b Plinio, & extenditur vſq; ad Boſphorum. Thracium Ex hac fugatæ ad Trophidas inſulas peruenire, quæ Echinades quoq; olim, & Plotiæ dictæ fuere. Nomen verò Strophadam ſibi inde acquiſiuere, quòd Zete, & Calais iuuenes alati Harpyiarum perſecutores ab Irìde moniti, vt à canibus Iouis abſtinerent, illic ſuos volatus conuertirint. *Στροφα* enim Græcis conuerſio eſt. Fugatas e Apollonius tradit conieciſſe ſeſe in ſpecus, qui in Creta viſebantur ſub Arginunte. ſ Ludouicus Arioſtus ſedeſ earum in ſpecubus quidem etiam agnoſcit, ſed in inferno eas collocat, ita autem canit:

Il Paladim col ſuoco orribil venne

Le brutie arpie cacciando in fuga, e in rotta,

Tanto, ch' à piè a' vn monte ſirienne,

Que eſſe erano entrate in vna gratta;

L'orecchie atteneti à lo ſpiraglio venne,

E l'aria ne ſenì percoſſa, e rotta

Da pianiti, e d'vrlti, e da lamento eterno

Segno, e d'vrlti e da lamento eterno.

Phineus Rex ubi regnavit.

c Argon. 2.

d L. 4. c. 17.

Strophades.

Inſula.

Echinades.

Plotiæ.

e Argon. 1.

f Cant. 34.

ſi an. 4.

40

Qua verò de cauſa, & quomodo fugatæ, proximo capite exponemus.

RAPACITAS. INGLVIES.

50

Fœditas. Historia deniq; tota.

I R A T I feruntur Dij Pheneo Odryſiæ Regi; quòd in noueræ nouiter ductæ gratiam liberos ſuos excæcaſſet, aut, vt alij, quòd arcana Iouis conſilia hominibus prodidiſſet, Harpyias tanquàm Iouis miſtras, & iniuriarum vindices immiſiſſe excæcato. Hanc hitoriam a Apollodorus proſequitur hoc pacto. *Harpyia ubi Phineo parasam eſſe menſam intuebantur a calo deuolantes maiorem ſercularum partem abripiabant, & reliqua perpauca, & ea quidem tam graui odore fœdata remanebant, vt perferri minime poſſent.* Hic igitur Argonautis, quæ ad nauigationem ſuã ſpectarent, iam am præpoſitis; Commodum, inquit, de nauigatione tum mihi verba faciatis, ſimulac me ab Harpyiarum iniuria liberaueritis. Tum hi Phineo menſam ſternunt, in qua ſimulac edulia appoſita erant, en repente Harpyiæ vaſtum clangorem fundentes deuolant, & eſculenta diripiunt,

Pheneus

Rex cur ab

Harpyis in

ſi ſt. 1.

a Lib. 1. de

Deor. orig.

Zetes, & Calais Harpyias abigunt. Tygris amnis cur Harpyis dicatur

Strophades insulae uide dicitur.

Idcirco, ubi uiderunt Aquilonis filij Zetes, & Calais alassiuuene nudatis ensibus illas per aerem insequuntur. Caterum planè Harpyis Borea filiorum manibus tum moriendum erat: sed & Borea filijs iam tum quoque eum insectarentur, & eas adepti fuissent, erat perendum. Cum itaq; pueri persequerentur Harpyias, earum alterb ad Peloponnesum in aueni Tygrem decedit; qui nunc ab illa nominatur Harpyis. Alter Ocyete per Propontidè fugiens ad Echinadas usq; insulas peruenit. Eandè ab illa Strophades appellatur, quippe, que cum ad eas peruenisset, iter conuerterit, quæ ubi litus attingeret, præ labore cum persequenti decidit. Verùm Apollonius ad Strophadas usq; Borea filios Harpyiarum insectationem tenuisse refert, neq; mali quicquam passus fuisse, quòd iuretur ando nihil posset illa in Phineum iniuratum amplius molituras promissurus. Liberatus igitur Phineus Harpyiarum pennis reliquam Argonautis nauigationem explanauit: eosq; uiam in Colchos perueniendi docuit. Hæc oia b Valerius Flaccus prolixè, ac lauculenter sequentibus uersibus complexus est:

Postera non cassa Minys aurora retextit
Noctis iter: noua cuncta uident: Thyneaq; iuxta
Littora fatidici pennis horrentia Phineis
Dira Deum, summoq; laes urgebat in aus.
Quippe neq; extorrem tantum, nec locis egenem
Insuler hunc Tiphonides Harpyiæ ira tonantis
Depopulant, ipsoq; da pes præ caenit ab ore,
Talia prodigia, & tales pro crimine pœnas
Perpetitur. spes una seni, quòd pellere sequam
Quondam fatali uentæ aequilone creatis
Ergo ubi tam Minyas certamq; accedere Phineus
Sensit opem, primas baculo defertur ad undas,
Vestigatq; ratem, atq; oculos atollit inanes,
Tunc tenuem spirans animam. Solue d' mibi longum
Expectata manus nostris ait agnita uotis.
Et quibusdam interiectis.

Non ego nunc magno quod cretus Agenore Phineus.
Aut memorem mea quod uates insedit Apollo
Pectora, presentis potius miserescite fati.
Nec mihi diuersis erratum casibus orbem
Amisissas, aut flere domos, aut dulcia tempora
Lumina consuetis rerum est ex ordine fatis
Ingemere, Harpyia semper mea pabula seruant,
Fallere quas nosquam misero locas, ilices omnes
Diueniunt, ut ger intorto ceu turbine nimbus.
Iamq; alis procui & fontu mibi nota Celano:
Diripiant; uruntq; dapes scdatag; turbant
Pocula, flagrat odor surgitq; miserrima pugna,
Farg; mibi, monstrisq; fames, spreuere quod omnes
Polueruntq; manu, quodq; uingibus excidit uncis,
Has mibi fert in luce moras, nec rumpere fasa
Morte licet, trahitur victu crudelis egestas,
Sed vos obseruate precor prædicta Deorum
Si non falsa mibi: vos finem tm onite pœnis.
Nempe adsunt, qui monstra fugent, aquilonia proles
Non externa mibi. nam Rex ego diuisis Hebræ
Iunctaq; uestra meo quondam Cleopatra cubili
Nomen ad Athes Calais Zetesq; sororis
Profliunt. Zetesq; prior: Quem cernimas, inquit,
Tunc ille Odyssæ Phineus Rex inclitus ore
Tu Phæbi comes, & nostro dilecto parenti
O ubi nunc regni, generisq; ubi gloria quam te
Excedit labor? & miseris se fana senectus?
Quin age mitte preces: Namq; est tibi nostra uoluntas,
Si non tra Deum. uel si placabilis urget,
Subiit hic geminas Phineus ad sidera palmas,
Te que ait, intusq; que nunc premis ira Tonantis,

Autē precor nostrę tandem iram parce senectę:
 Sui modus, & fore credo equidem: nam nostra volūtās
 Quod iuuenes sine pace Deum, nec credite culpam
 Saustia, scelereumq; mihi nunc crimina pendit.
 Fata loquax mentemq; Iouis, quaq; abissa solus
 Confilia, & terris subito ventura parabat,
 Prodideram miserans hominum genus: nunc mihi tanta
 Peñis, & effusa mediā inter diūta tenebra
 Iam tandem cessere ira, nec ausus ab alto
 Ipse volens nostris, sed vos Deus appulsi oris.
 Sic ait: & fatis ita tam cedentibus omnes
 Impulsi, & dura commonuit imagine pœna.
 In Hætuere toros, medijsq; in apertibus ipsum
 Accipiunt, circumq; acent, simul aquora seruant,
 Astra simul, nesciq; iubens, ac misere curas:
 Cū subitus misero tremor, & pallentiq; prima
 Ora senis fugere manus, nec prodita peñis
 Antē, sed in medijs dapibus videre volucres;
 Flagrat acerbus odor, patrisq; expirat auernę
 Halitus, vnum omnes incesse planctibus, vnum
 In festare manus, in bias cocytia nubes,
 Luxurians, ipsoq; ferens factiāda visū.
 Tum sola illucite, atq; illufis stramina mensis
 Fœda rigant, fridant alq; prædaq; reuētia
 Sęquit, virimq; famas, nec solium horrenda Celęno
 Phinea, sed miseras etiam prohibere sorores
 Emicat hic subitō, seseq; aquilonia proles
 Cum clamore leuat, genitor simul impulsis alas.
 Hoste nouo turbata lues, ipseq; rapinę
 Faucibus, & primum pauida Phinea tectā
 Peruolitant, mox altā petunt, Hætu littore fixi
 Aemonidę, atq; oculis palantia monstra sequuntur.

Foris no-
scire legen-
dum.

Dein paulō pōst.

Iamq; & ad Ionij metas, atq; intima tendunt
 Saxa, vocat magni Strophadas nunc incola pontis
 Hic fesse lethiq; metu propioris, anhelę
 Dum trepidant, humiliq; graues timidq; volata
 Implorant clamore parem Typhona nefando,
 Exultit assurgens noñtem pater vnaq; summis
 Miscuit, & medijs vox exaudita tenebris.
 Iam satis buc pepulisse Deas, cur tenditis vltra
 In famulas sauire Iouis, quas fulmina quanquam
 Aegidaq; ille gerens, magnas sibi legit in iras.
 Nunc quoq; Agenoreis idem decedere tellis
 Imperat: agnoscant monitus, iussq; recedunt.
 Mox tamen & vobis similitis fuga cum premet Argos
 Lethifer, Harpyię nunquā noua pabula querent.
 Donec erunt Diuum meritę mortalibus ira
 Hęc sit vterq; polo, dubijsq; elanguis als.
 Mox abis, & socię victor petis agmina puppis.

Foris imo
que legen-
dum.

Verūm in hac fabula non omnes authores consentiunt. Flaccus enim, & quem sequutus est
 Apollonius, Phineum ab Apolline vaticinandi munere donatū voluit, atq; à Ioue idē oculo-
 rum lumine priuatum, quōd Deorum consilia euulgasset, & Harpyiarum, quę genium eius
 defraudarēt, tormentum additum, quas aduentantibus Argonautis a Boreę filijs eiusdem clas-
 sis comitibus non casas, sed fugatas esse tantū asserunt. Hesiodus quoq; Anthiochus, alijq;
 consentiunt. Apollodorus verō contrā id affirmat. At discrepat Orpheus, dum causam cęci-
 tatis, & pœnę Phineo in fidiā recenset. Phineum enim insanientem philtris vxorij abicicisse
 filios duos autumat. Quare à Zete, & Calai, vt perpeteretur durius exilium à Strophadis com-

e L. 5. ver.
Anniq. 4
de Argon.

pulsam in Bistoniam, & luce ab eis priuatum esse; vt de morte filiorum Cleopatæ, quæ prior Phineo vxor fuerat, iudicium fumerent. Verum omisis fabulis, uero (si veritas sub his ulla lateat putanda est) propiora uideri possunt, quæ e Diodorus Siculus retulit. Phineo duo fuerunt filij ex Cleopatra, alij Cleopanã uocant, quæ filia fuit Orithiæ ex Borea, nam & Harpalicen habuit antè, cuius saasu liberos suos oculis priuauit, Cleopana repudiata Idæã Dardani Scyrtarũ Regis filiam uxorem duxit. Adollescentes itaq. matris impulsu nouerçæ stuprum offerunt, ob quod flagitium arrepti à patre capite damnantur. Iam tum, cum ad triste supplicium traherentur, flarentq. in littore, casu illic Argonauitæ appulerunt. Illi cum miserabili sui spectaculo, & supplicij atrocitate hospitium in se oculos uertissent, implorato eorum auxilio, memoratoq. senis aduersus se odio, & contumelia in matrem Cleopatram, orant, vt ueluti ex improbitate tanquã Dii præsentis suo appulsu adfuisent, nunc sese supplicio indigno liberent. Vetat Phineus occurrens Argonauitæ quidquam moliri. Nam patrem sese de liberis sumpturum minimè fuisse, pœnam, nisi scelus eorum paternam caritatem superasset. Territi Argonauitæ Regis præsentia & religione littoris hospitalis non temerè violandi, nihil ausi fuerunt tentare. Zetes, & Calais & religione littoris hospitalis non temerè violandi, nihil ausi fuerunt tentare. Zetes, & Calais audio sororis nomine, & miserabili eius apud Phineum fortuna, & filiorum, quæ multo esset miserabilior, iuris gentium, & propriæ salutis immemores, in littus exiliunt, & adolescentibus vincula abruptunt. Oritur ibi atrox pugna. At postremò multis barbarorum, & inter eos Rege caelo, relinqui fugam faciunt, & capitur in ipso tumultu regia, atq. Herculis beneficio Idæa ad patrem incolumis remittitur. Ferunt Idæam à patre postea occisam, ex quo apparet, eo inuito, in Cleopatæ contemptum Phineo nupsisse. Nonnulli memorant filios à Phineo excæcos ipsamq. vicissim à Borea oculis orbatum. Itaq. adolescentes periculo liberati regno matri permisso cum Argonauitæ Colchos nauigant, Sed de historia hæcenus. Nunc ad Harpyias reuertamur, quæ forsan aut pellices, aut filia Phinei, quæ scilicet vitam dissolutissimam, & meretriciam uiderent, atq. ea ratione nimio luxu paternas opes omnes perderent, non malè dici possent. Has Boreades ulterius persequi prohibitos fuisse ab Iride Apollonius, & de Neoptolemus qui Neopætica conscripsit, tradunt. Et Pherecides author est eas in Cretæ speluncam, quæ sub colle est Arginonte, fuga delatas. Maro uerò à reditu Boreadum in Strophadibus relictas quas coluerint:

— Phintia postquam

Clausam domus mensasq. metu liquere priores.

e Aeneid. 3 Sed Harpyiarum rapacitatem, ingluuiem, fœditatem, pulchrè quoq. e Virgilius exponit, ubi Aeneam sic loquentem inducit.

— Tunc littore curus

Extraximusq. soros, dapibusq. epulamur opimis

At subitò horrifico lapsu de montibus adsunt.

Harpyia, & magnis quatians clangoribus alas

Diripiuntq. dapes, contactuq. omnia fœdant

Immundo, tum vox tetrum aëra inter odorem.

Rursum in secessu longo sub rupe canata

Arboribus clausi circum, atq. horrentibus umbris

Instruimus mensas, arisq. reponimus ignem.

Rursum ex diuerso cali cœciq. latebris

Turba sonans prædam pedibus circumuolat uncis

Polluit ore dapes, socijs, tunc arma capessans,

Edico.

Verùm quod alij de Phineo, Vergilius de Aenea, id f Ludouicus Ariostus de Sinapo Aethiopiæ Rege canit, qui (vt verbis illius Poetæ utar)

— quantunque ricchissimo si chiamo,

Cruciato era da perpetua fame.

Se per mangiar, ò ber quello infelice

Venia cacciato dal bisogno grande,

Tosto apparia l' infernal schiera vltrice,

Le monstruose Arpie brusce, e nefande,

Che col griffo, e con l'ugna predatrice,

Spargeano i vasi, e rapian le viuande,

E quel che non capia lor ventre ingordo,

Vi rimane a contaminato, e lordo.

Dicit autem Regem illum licet ditissimum, ac potentissimum, perpetua tamen fame cruciari quoniam

f Cant. 33.
H. 107.
108.

30

40

10 quoniam Harpyiæ paratas in mensa dapes subito diriperent, atq; si quas fortè relinquerent, eas foetidissimo, ac intolerabili fœtore contaminarent. Monstra quoq; istæc perquam eleganter veterum monumenta, ac in primis Virgilium secutus, depingit, in hoc tamen ab illo differens quod septem fuisse tradat, atq; insuper longas caudas ascribat, vbi ab Altolpho Duce Britanno sono cornu sui, quem ne Plutonem quidem apud inferos ferre potuisse fingit, fugatas illas, & Regem ab ea peste liberatum tradit in hæc verba:

Dentro vna ricca sala immansinente

Apparecchioss il conuito solenne,

Col Senapò affise solamense

Il Duca Altolfo, e la viuanda venne,

Ecco per l'aria lo stridor si sente,

Percesso intorno da l'orribil penne,

Ecco venir l'Arpie brutte, e nefande,

Tratte dal Cielo à odor de le viuande.

Erano sette in vna schiera, e tutte

Volto di donna hauean, pallide, e smorte,

Per longa fame attenuate, e asciuste,

Orribili à veder più che la morte;

L'alacce grandi hauean, de formie brutte,

Le man rapaci, e l'ugne incurue, e torte,

Grande e feudo il ventre, lunga coda,

Come di serpe, che s'aggira, e s'oda.

Si sentino venir per l'aria, e quasi

Si veggon tutte à un tempo in sù la mensa

Rapire i cibi, e riuersare i vasi,

E volta seccia il ventre lor dispenfa;

Tal ch'egli è forza a' assurar i nasi,

Che non si può parir la puzza immensa.

Atque ex his omnibus videre est Harpyias monstra quædam de formia pingi, & volueria, quæ horrido l'qualore, pallore retro, & perpetua fame infectus vultus gererent, eaq; de causa semper famelicæ dapibus hominum mensis diripiendis sedulo inuigilarent, nunquam tamen famem explerent, insatiabili semper audiate cibis inhiantes. Nam vt Donatus in nuperrimè citatum Virgilij locum refert, Harpyiarum venter non retinebat cibum, sed statim effundebat, quicquid victus causa receperat, vnde non tantum non satiebantur, sed semper patiebantur famem, atq; ex ea pallor succedebat. Videntur solliciti eo esse & u laborasse, quem in hominibus caninam appetentiam Medici vocant, vel cæliaca passione, vbi ob frigidum humorem, qui os ventriculi oblidet, cibi ingens est auditas, quem assidue ingerunt quidem sed ob languentem & penè emortuam concoctionis vim, qualia ferè assumpserunt, egerunt. Vnde fit, vt semper cibis sese repleant, nunquam verò famem expleant, & vel nulla, vel admodum ex qua parte corporis nutrimentum sentiant, sed contrà vana ventris infarciendi, ac rursus exonerandi vicissitudine torqueantur, sœda fecum semper proluvie contaminati. Pari ratione Harpyiæ eas ipsas, quas diripiebant dapes statim non solum vnguim orisq; spurcissimo còtacta, sed & turpi & abominando ventris profluito sœdabant, & intolerabili quodam pure a uerni patris sedem redolente, ita inquinabant, vt quæ fortè reliquissent, aut auolantes elabi fuissent, & fuitandè inepta essent vt, vel solo odore, imò visu nauseam mouerent. Quinimò non edulia solum polluebant, sed vt Baptista Mantuanus canit

— ventre soluto

Proluvie sicut alamos, canacula, mensas,

Compita, templa, vitas, agros, mare, flumina, montes

Infestare solent, &c.

Vnde etiam Virgilio obscæne volucres dicuntur, & alibi:

— fœtissima ventris

Proluues, &c.

Rapaces g Claudiano:

Nil ventris æquale dabunt prohibere rapaces

Sciltices Harpyias

Et truces ob crudelem nempe rapacitatem.

Harpyias q; truces insopitisq; refusum.

Canina appetentia.

g l i 14 de vic. Siliic.

Auida Senecæ,

*Terretq; mensas auida Phineias auis.*h Cant. 34.
stan. 3

Famelicæ b Ariosto, feræ, & iniquæ vnico hoc versu,

*O famelicæ, inique, e fiere Arpie.*i Lib. 1. 2. 3.
perar.

Huc faciunt i Rutilij versus, qui Harpyiarum rapacitatem sic declarant:

*Nonolim sacri iustissimus arbiter aui,**Circumstiteret: repulit Harpyias.**Harpyias, quarum decerpitur unguibus orbis**Qua pede glutineo quod tetigerit trahunt.*

k Odyss. 7.

Enimuerò non tantùm dapes e suis ientibus ex ore eripuisse ferunt, quin etiam Penelope, k Eustathio teste duas Pandarei filias orbas, à Venere educatas, iam nobiles ab Harpyis raptas, & furijs traditas ait. Quo loco notandum est Harpyias à furijs distingui, cum alij eadem faciunt: His veterum figmentis recentiores non contenti, plura insuper commenti sunt. Harpyiam 20 (inquit author libri de nat. rerum) primum hominem, quem in deserto viderit, occidere ferunt, & si postea fortuito aquas inuenerit, vel iuxta mare confederit, faciemque suam in eis contemplata fuerit, mox quod sui similem hominem occiderit (immodicè tristari, & omni tempore vite suæ occisum lugere. Sed hæc (inquit Albertus) fabulosa videtur tradita ab Adelino & Iorach. Idem author libri de nat. rer. ineptissimè, mendacè, & insimè scribit, Harpyiam, quamuis rationis expertem auem, aliquando tamen curatam, vocem humanam exprimere. Quasi non satis fuisset Virgilium Harpyiarum vni sermonem humanum tribuisse, nisi illi etiam, qui Philosophi videri volunt, & sani ingenij, aliorumque iudices, huiusmodi nugæ, & plusquam anilia deliramenta longè infaniores, & deliri simpliciter ceu vera proponerent.

MORALIA: HIEROGLIPHYCA.

a Lib. 1. Chi
liad. 7.

I Oannes a Tzetzes ex hac fabula allegoricum sensum eruere conatus, sic scribit,

*Boreas Thrac ex Athenis Orybryram, cum rapuisset,**Zeten generat, & Calain admodum casarie ornatos,**Et Abealon ipsum densitate pilorum vincentes,**Quos & volare pilis dixerunt fabularum scriptiores,**Tanquam elatos pilis suis, & insolentes.**Hos dicunt vna nauigantes cum cæteris Argonautis**A Phineo sene expulsisse Harpyias**Aues ex ore eius efcas rapientes**Atque cum ipsis dicunt, & hos occupuisse.**Veram autem allegoriam, sic ipse mihi cogito**Sieron iste Phineus cacus erat præ senectæ**Erasian verò Harpyiamque habens filias**Viuentes meretriciosissimas atq; dissolutissimam vitam.**Omni victu ab ipsis prorsus exhauriebatur,**Paupertate affligebatur atq; fame excrucanda.**Zetes autem, & Calai has cum rapuissent,**Inuisi alicubi fuerunt ex partibus illis**Vnde in fabulas inciderunt, quæ de his omnia;**Apollonius autem refert hanc historiam.*

Meretrices
rapaces
Harpyia di
ca.
b Lib. 13.
e Lib. 1. de
Asino am.
Harpyia
pro ventis.

Sanè quàm plures præter Tzetzen ita sensisse videntur. In primis enim Eustathius, qui hanc 50 fabulam historicè interpretatur, mulieres fuisse Harpyias in luxum prodigas, & sumptuosas tradere testatur. b Athenæus Anaxilæ versus recitans, nihil aliud, quàm scorta fuisse scribit. Vnde similiter malis Harpyis pro nequissimis mulieribus veluti ex adagio vsurpasse videt e Apuleius, cum inquit: *Sed heus iuuenis caue disgenet principum huius Civitatis filij cadaver à malis Harpyis probe custodias.* Nec id sanè inscitè, quoniam pessimæ mulieres instar Harpyiarum rapiebant, & raptu immundo cuncta prophanabant. Alijs verò teste Varino, Harpyiæ per allegoriam venti intelliguntur. Ita Scholiastes quidam Hesiodi status rapaces interpretatur, qui ex aquæ exhalatione nascuntur. Vnde nimirum Hesiodus ex Eleëtra Oceani filia natas fingit. Quemadmodum & Iris in nubibus ab exhalatione ortis apparet, cuius quidem conspectum nemo non admiratur, vt meritò Thaumantis fingatur filia, quemadmodum & venti, qui omnia penetrant

10 penetrant. Hanc sententiam a Apollonij interpres confirmat, qui in illis Poetæ verbis :

As Thyellæ adnesq; rapim retro ferebant.

ita scribit: *Thyella biberni flatus, & procella: Unde Homerus per synonymiã Thyellas posuit, & Harpyias, id est procellosos flatus.* His quoq; ad stipulatur Eustathius, qui *Harpyiã* docet esse genus venti. Quosdam enim, inquit, volentis quosdam ventis etiã grania corpora in ferre subleuant, ac tollunt, confecti a sunt *Harpyie venti quidã crassi forma ventisruosa, à quibus rapia dicuntur, quocirca quomodo euaneuerint, vel quò peruenierint, ignoratur; ut Poeta etiam sensit inquis: Αρπυιας ἀντρίκωτο.* Hinc ortum videri potest, quod e Homerus Achillis equos Balium, & Xanthum ex Harpyiarum Celæno maximã, quam ipse Podargen vocat, & Zephyro vento genitos dicit. Hoc fabulosè Poeta fingit, vt summam eorum celeritatem, quos eapropter, & *ποδνήμιος, & ἀελλοποδας*, cognominat, demonstraret. Naturalem quidem illius rei rationem reddere videretur Homeri Scholiasies,

*Æliad. 11.
Achillis
equorum or
tus, & no
mina.*

20 *Eque concepta gens: albis, inquit, aduersa Boreæ, aut etiam Zephyri aur pullos generosiores pariant, quales nimirum, & Achillis equi fuerunt.* Sed nomen etiam, & etymologia equi velocis, quem Græci *πίδας ἀργυρος*, ab albis nimirum pedibus vocant, ex Podarge *Harpyia* natum esse, pulchrè collidunt. Cæterum quòd hî Achillis equi celeritate dicuntur ventos adæquasse, nimirum Zephyrum, aut *Harpyias*, parabolicè accipiendum est. Nimirum enim audacis, & mendacis foret equos illos simpliciter *Harpyiæ, & Zephyri* sobolem asserere. Maximè autem celebre illud est inter allegorica *Harpyiarum* significata, qua auaritiã, rapinas, & crudeles exactiões designare solent. Hoc pacto Sidonius Apollinaris pro cruentis sanguinarijs, quos raptoribus, qui pecuniã, vel immorantur, vsurpasse videtur: *In foro, inquit, Scythæ, in cubiculo viperæ, in exactiõibus Harpyiæ, &c.* Alphonfus Hispaniarum Rex foeneratores *Harpyias* cognominabat. Ea significatiõne Iuuenalis particulariter *Harpyiarum* præcipua Celæno vitur, cum inquit:

Nunc per conuentus, & cuncta per oppida curus

Vt quibus ire parat nummos raptura Celano.

30 Ita avari furias pati dicuntur, quæ sunt *Harpyiæ*, quòd præ nimia habendi cupidine, parti abstinentes suum ipsius genium de fraudant, & dum alijs inuident, & per vim auferunt, ex ijs tantè ipsimet nullum aut exiguum emolumentum percipiunt. His profectò verè dici potest auaritiã, tanquam *Harpyiam* quandã epulas iam in os emittendas præripere, hoc supplicio quod infert Perilli, qui arte sua perijt, sibi pepererunt, non minus dignis, quàm sunt gulones illi, quibus f Horatii gulam ob eandem *Harpyias* imprecatur. Ipsorum certè cum generale nomen *Harpyiarum*, tum particulatim singularum, a violenta rapacitate inditum est. *Harpiæ* enim Græcis rapaces significant. Sic Aellon quasi aliena tollentè, Ocypten veluti citissimè auferentem, Grammatici dictas volunt. Taceo quòd ea de causa vngues curuos, ac aducos eis attribuerint antiquorum fabulæ, vt innatam earundem rapacitatem declararent. Sunt qui scribant ideo, vt & Cælius testatur, virgines fingi, quod ois rapina arida sit, ac sterilis, idè plerumque circumdatæ, quod quicquid inuaserit rapina, cælat: volatiles autem, quod omnis rapina ad volandum sit celerissima. Quæ omnia id demum significare possunt, quod aliena concupiscimus primò, mox expedita inuadimus, postremò inuincata semel abscondimus, & illatebramus. Non illepidè *Harpyiæ* dicuntur alienarum culinarum sectatores, qui nidore epularum allecti ventrè semper adferunt famelicum, & quò blandius eos bis teruè exceperis, tantò impudentius mentam tuam expetunt. Quos notate videtur Apuleius, ubi ait: *Et tamen passus electiles compare remusquam, neque utique cellam suam inuolare immanes mures, vel muscas, quales olim Harpyia fere.* In quos non inuenultum exat apothegma Alphonfi Siciliæ Regis, qui, cum audiisset in insulis quibusdam viuere aues rapaces, vertens se ad familiares dixit: Credo *Harpyias* illas ad Principum aulas euolasse, atq; ibi domicilium suum extruxisse. Et simili quoq; sensu Homerus *Vlysses* ab *Harpyis* sublatum ait, procos intelligens qui domi suæ omnia consumebãt,

*Equus albis
pedibus ex
Podargena
tus.*

*Auaritia,
rapinaque
Harpyiarum
ex p̄lo defsi
gnata.*

*Perillus p̄
pria necis
artifex.
l. 2. Sat. 7
Harpyia
Græcis rapa
ces.
l. 29. Leo
ant. c. 27.*

*Astent. 10.
res Harpyis
comparati.*

h Odyss. A.

*Plagiarij
Harpyia
cōparati.
i Chilia S.*

40 *Tales enim diuitum — per recta per aulas
Harpyia fuit. A lues, fluxuq; fameq;
Insecta volitant.*

Vt Baptistæ Mantuani verbis utar. io. Tzetzes plagiarios quosdam *Harpyis* comparat.

Velas Harpia, inquit, quondam à sene

Phineo cibum rapuerunt ex ore

Gratis scripta nostra arripere expetentes

Ex quibus nos alimur multis transcriptis.

Apposite item raptores prodigos *Harpyias* dicemus, qui, quòd alijs violenter eripiunt, minime priori censui adijciunt, sed, confestim alea ganeuè dilapidant, vt scilicet malè partum peius dilabatur. Quemadmodum enim *Harpyias* alienæ dapes nunquam satiant, quòd ingestos cibos non contineant, sed continuo fluxu, simulatq; assumpti sunt, excernant; ita hos affidua

*Prodigij
Harpyis cō
parati.*

furta, aut rapinæ nunquam ditant, non, vt seruent, rapientes, sed vt perdant. Atq; Virgilius 10
Aenææ, & Troianorū exemplo nobis significauit, Ea enim auaritiæ vis est, vt etiam qui ditissi-
mi sint, fame perire, quam vel minimam accipi partem imminuere malint. Cuius itaq; pestis,
vtp ellatur, Aenea Troianisq; hoc est, viris robustis, ac generosi animi opus fuisse innuere vo-
luit. Possent deniq; & Principes huic monstris comparari, quibus illud tantum in ore est.

Sic volo, sic iubeo, sic pro ratione voluntas.

Tales enim, quò sua extendant pomeria, per fas & nefas nulla ciuium suorum habita ratione,
more Harpyiarum cuncta diripiunt, atq; velut sanguifugæ multorum sanguinem exugunt,
in quos inuehi mihi videtur & Aristofus sic exclamans:

*O famelicæ, inique, e fieri Arpie,
Ch' a l'accecata Italia, e d'error piena,
Per punir forsi antiche colpe vie
In ogni mensa alio guditro mena;
Innocenti fanciulli, e madre pie
Cascan di fame, e veggon ch'vna cena
Di que stî monstri vor tutto dinora
Cio che del viver lor sostegno fora.*

Porro, sunt qui putent Harpyias fingi Thaumantis, & Electræ Oceani filias, vt innuerent di-
uitias ob admirationem hominum expeti, cum tamen flexiles sint, vt Oceani filia. Homines
enim expetunt ea, quæ sunt admirationi.

A L L E G O R I A.

*a In suo
Heracle.*

IN gratiam Theologorum non præteribo hic a Collucei Florentini allegoriam, quam in 30
Phineæ fabulam scribit. Ponit enim Phineum quasi Phileum, boni amatorem. Hic ex
priori coniuge, quam rationem esse vult, filios probè videntes procreat, id est, bonis affe-
ctus Extinguitur prima vxor, tum ille secundam ducit, sensum nempe, cuius blandimentis al-
lectus filios è prima vxore susceptos, luminibus priuar. Hæc enim pro vero bono falsa obrud-
dit, & persuadet. Irascitur Deus homini non apprehendenti disciplinam, & perit è via iusta, lu-
mineq; rationis amisso exæcatur. Huic auaritia, & ambitione infestato Harpyiæ cœcietæ lu-
rienti præripiunt. Verùm vbi Argonautas, id est, virtutes hospitio excipit, & veluti postlimi-
nio reuertentes recipit, per Zetum, & Calain, id est, per veri inuestigationem, & probitatem,
Harpyias, id est, vitia fugari contingit, restituitq; pristinum mentis lumen, ac tranquillitatem,
quam amiserat, Dei omnipotentis benignitas, & agnita misericordia, quam & nobis largiatur
toto corde expetimus.

I C O N E S.

*a In Eliac.
Cypseli ar-
ca.*

PAusanias a mentionem facit pulcherrimæ, amplissimæ, atque elaboratissimæ Cypseli
Corinthiorum tyranni arcæ è cedro, aureis, & eburneis emblematis variegatæ, & mul-
tis ijque diuersis characteribus depictæ, sed inter permulta Heroum monumenta, &
Phineus Thracum Rex, & abigentes Harpyias Boreæ filij in dextro arcæ latere exculpti ad-
erant. Quam iconem, in qua nempe Calais, & Zetes à Phineo Harpyias arcant, videri quoque
tradit, inter illustriæ opera, quæ Amiclis visuntur. Idem author Polygnotum tradit Pandari fi-
lias pinxisse, de quibus Penelopem Homerus dicentem fecit: dum virgines etiamnum essent,
creptos illis Deorum ira parentes, orbas à Venere educatas. Tribuisse verò illis, & alias Dea
certa munera: Lunonem certè prudentiam, & formositatem, corporis proceritatem, Dianam e-
largitas, iam verò a Minerua edoctas lanificium, & quicquid mulieribus didicisse in laude du-
citur. Postremò Venerem in caelum ascendisse, quo à Ioue puellis faustas nuptias conficeret,
interea verò Venere absente ab Harpyis abreptas, diris traditas fuisse. Hæc è illis Homerus.
In Chiorum numismatibus Harpyiarum quoq; icones exprimebantur b Antonius Augustinus
Harpyias non in nūmis se, sed in corneola quodam obseruasse tradit. Romæ in Palatio Illu-
strissimorū Farnesiorū inter cæteras pulcherrimas statuas etiam simulacrum naturæ conspicit-
tur, cui inter alia animalia Harpyiæ etiam insident, nec non item simulacrum vrbs Romæ cui
Harpyiæ propè pedes adsunt. Vidi in eadem vrbe propè arcum Camilli Harpyiam in casside
Pythi Epirotarum Regis, in ædibus Leonardi sculptoris, & antiquarij egregij. Vidi pariter
apud Illustr. Carolum de Fano spoliū, & trophæum pulcherrimum vnâ cum Medusa, quæ in
mculo

*Pandari fi-
liae depictæ
& ab Har-
pyis captæ.*

*Chiorū nu-
m. smata.*

*b Dial. 5. de
Num. f. nu.
35.*

10 medio pectoris Gryphes, nec non Harpyiarum, & Leonum capita gestaret. De quibus omni-
bus mentio fit in libro meo de statuis, quem antè aliquot annos edidi.

EMBLEMATA.

Doctissimus a Andreas Alciatus de Harpyis hoc habet emblemata cum Lemmate BONIS a Em. 30.
A DIVITIBVS NIHIL TINENDVM:

*Inuictus conuigo Marsus mihi pariete, nec non
subbardus nostris nomina nota fori.*

Aerificans bene nummati sataguntq. vel vltro

Obstruere heu nostris undiq. luminibus.

Me miserum gemina, quem tanquam Phinea rapianus

Harpyia, vs proprijs sedibus eijciant.

Integritas nostra, atq. animus quæ sitor honesti,

His nisi sint Zetis, his nisi sint Calais.

Sensus veruum est plerofq. viros bonos possessionibus suis extrudi per opulentos vicinos, nisi bono animo, atq. virtute vindicentur.

DE STYMPHALIDIBVS. Cap. III.

30 Tymphalides Aues, quæcunque tamen eæ fuerint, cum Poetis humanas carnes vorare tradantur, tantaq. esse feritate, vt in homines haud secus, ac Leones, & Pantheræ sæuiant, non ad aliam commodius, quam ad rapacium carnivorarum volucrum familiam conferri nobis visæ sunt.

ÆQVIVOCA.

S Tymphalos oppidum est Arcadiæ propè Corinthum, & Tymphalus amnis, aut etiam lacus vrbis eidem vicinus.

*Tymphalos oppidum
Tymphalus amnis.*

SYNONIMA.

30 S Tymphalides dictæ sunt à Stympthala palude, cui, & ipsi nomen à Stympthalo Arcadiæ oppido, propè quod sita erat. In ea aues hæ degisse feruntur, quas a Apollonius etiã Ploides vocauit, nec non Seleucides, & Charon, quod scilicet in lacu isto natarent. Cæterum apud Ouidium, & Senecam, & Martialem animaduerto in dictione Stympthalus penultimam longam esse, Alfonso tamen breuem protulit.

Stympthalides pepulis volucres discrimine quarso.

Idem Ouidius longam ponit eo versu:

Pe strum opus Elis habes, ve strum Stympthalides vnde:

Ratio est, quod alpha apud Græcos dichronon est, qua licentia c Homerus vsus est:

ἀρης ἀρης βροτολόγης.

Quod & d Martialis insinuat,

Es quos Ares ares decet sonare.

e Pausanias Stympthalides aues Arabicas vocat, quod Arabia quoque deserta eas ferat exhibeat.

*Stymologia.
a In Argo nauticis.
Ploides.
Seleucides
b Metam.
9.
c Iliad. Σ.*

*d li. 9. Epi gram.
e In Arc.*

DIFFERENTIÆ.

30 D Vbit a Pausanias nunquid Stympthalides aues Arcadiæ cum Arabicis vti nomine, a In Arc. inuicem non differant, ita forma etiam, & natura conueniant. Quod si inquit, semper genus fuit Stympthalidum, vs Accipitrum, & Aquilarum, facile ad auctor indigenas esse Arabiæ. Et fieri potest, vs pars quedam ex illis in Arcadiam Stympthalum transfolarit. Arabes autè alto eas nomine principio, non Stympthalides appellauerunt. Sed Herculis gloria, & qui barbaris semper fuerunt prælassi Græci, in causa fuerunt, vs & illæ in Arabia deserta Stympthalides nostra etiam vocarentur.

DESCRIP TIO.

GRammatici quidam Stympthalides aues tanta fuiſſe magnitudine tradunt, vt, vt So-
 lis radios obumbrare dicerentur, quamuis hoc frequentia potius, quam magnitudi-
 ni videatur tribuendum. *a* Pausanias verò magnitudine *Grues aquare, nec maiores eſt.*
b *Lib. 11. ſe* ſcribit, *libus cetera eſſe ſimillimas, vobis tamen habere firmiora, & non vt libes obliqua.* *b* *Pli-*
cap. 37 *nus* cirrhatas eas facere videtur, vbi ait, *In capite paucis animalium, nec niſi volucris apices, Pba-*
Vanellus ſiana corniculis, Stympthalidæ cirrho. Hinc author obſcurus, qui de natura rerum ſcripſit, *Vanel-*
Auis cur lum auem vulgò dictum, ſeu Capellam Ariſtoteles, Stympthalidem Plinij eſſe arbitratuſ eſt, *Vanel-*
Stympha- non alio, vt apparet, argumento perſuaſus, quam quòd Stympthalidi Plinius tribuit. Nam, &
lis creata Vanellus quoq. cirrathus eſt. Sed eadem ratione ſeſem Mineruum feceris, quòd cæſij vtriq. *20*
c *Argon. 2* ſint oculi. *c* Apollonius miſſiles earum pennas natum ſingit, quibus tanquam ſagittis homines
 vulnerant. Quæ res fidem, & naturæ ordinem ſuperans Claudiano Poetæ credibilis reddita
 eſt, Hiſtriciſ exemplo: de quo ita canit.

Auiteram memorande tuas Stympthide volucres
Spicula vulniſico quondam ſparſiſſe volatu,
Nec mihi credibilis ferrata fabula pingit
Viſa aia, datur ecce fides, & cogituiſt hyſtrix
Hercules affirmat aues, &c.

Hyſtriciſ
aſcripſio

Huic enim

Haſ corpore toto
Sylvas minax iaculiſq. rigens in pralia creſcis
Picturata ſeges, &c.
Sed non hec acies riſu ſylueſtris echinni
Fixa manet, crebris propagnat iactibus vltro,
Et longè ſua membra regit totumq. per auræ
Euolat excuſſum natuſo miſſile tergo,
Interdum fugiens Parthorum more, ſequentem
Vulnerat, &c.

30

L O C V S.

IN agro Stymptholorum, inquit *a* Pausanias, ſons eſt, è quo *Arianuſ Ceſar Corinthiſ aquam in-*
tra menta deduxit. In oppido Hagnans hyeme ſons lacum efficit, unde Stympthalus amnis exit. *40*
Ac Hæte quidem lacuſ ſiccato amni æquato labitur alueo, ac terram per cuniculum ſubiens in
Argolico ſe demum agro proferit, ibiq. nomine marato pro Stympthalo Eraſinus vocatur. De eadè pa-
 lude idem miraculoſam hanc refert hiſtoriam, quam quia iucūda eſt, & ſcitu digna (quamuis
 ea parum ſit exorbita) tamen ſubnectamus. Cùm Stympthalia Diana, cui eo loco templum erectum
 erat, ſolemne ſacrum indigentiuſ omni ex parte factum eſſet, ac in primi patrij rituſ prætermiſſiſ,
 lucuſ repentiſ ſuper eam canernam corruuſ, quam ſubter Stympthaluſ amniſ meat. Obſepio igitur vſto
 aqua refluens laiè omnem campum hauit minus ſtadium 400 perpeſuſo Hagnò occupauit. Forſidua
 accidit, vt venator ceruam fugientem perſequens, cùm illa ſe in ciuſ paludis cœnum abiiciſſet, anſuſ
 impetu concuſſuſ per aquas natans, cùm urgere non priuſ deſeruiſt, quam idem hiatus, & feram, & ve-
 natorem abſumpſerit, mox, & Hagnantem aquam amni via patefacta conſecutaſ, ac totam paludem *50*
b *Lib. 12. vna die ſiccataſ tradunt. Sacrum Diane apparatus, & magnificentiſ factum.* Sed Stympthali-
Orig. c. 7. des aues *b* Iſidoruſ marinas eſſe dicit, & in iſulis quas Stympthalides dicunt, agere. Haſ ta-
 men Authorum nemo, quod equidem ſcio, memorat. Apolloniuſ eas circa Aretiaden in ſulâ
 collocare videtur, quam primum ab Otrera Martiſ filia habitataſ fuiſſe fuerunt. Meminit earū
 Timagenuſ, & Piſander in Scythiam eas euolaſſe tradens, vnde & primūm venerint in Arca-
 diam, hinc poſtea ad Aretiadas inſulaſ ab Hercule propulſaſ. Eaſdem Arabiaſ quoq. deſerta
 præter ceteraſ feraſ volucres aluiſſe, author eſt Pausanias, vt ſuprà etiam meminim. Qua
 de re etiam Arabiaſ aues vocat, ſuſpicatuſ quofdam ex illiſ Arabia relicta Stympthaluſ Ar-
 cadiaſ tranſuolaſſe, alioquin natura caldem, loco tandem diuerſaſ eſſe.

VICTVS. FERITAS.

Idem Pausanias humana carne vesci solitas referre, adeoq. fuisse feras, vt in homines non minus, quam Leones, ac Pantherae grassarentur. Quin, & missilibus pennis armatas referunt, quibus haud aliter, quam sagittis cicuclatis insectantes vulnerarent, seseq. defenderent. Sed, & rostro plurimum valere dictae sunt, quo in illos, si qui ad eas capiendas accederent, ferrebantur, vulneratosq. occidebant. Id tanta duritie fuisse fertur, vt vel ferrea hominum scuta perforaret. *a* Lucretius vnguib. quoq. formidabiles esse scribit.

*Thrasen Bithoniasq. plagas, atq. Ismara propier
Tantoperè officerent vobis, vncisq. timende
Vnguib. Arcadiae volucres Stymphala colentes.*

Rostri.
Stymphalidum durities.
a Lib. 7. de rer. nat.

Ingnem earū feritatem ac sauitiam *b* Plautus innuit, cum amoris crudelitatem exaggeraret.

*Cum aubus Stymphalicis, cum Antae luciferi maueim
Qua cum amore, &c.*

b In Persa.

Hoc verò mirū est, quod venatores narrant, vestes sibi cōtexere Phloinas, quibus rostra Stymphalidum non aliter quam minorū auium alae visco detineantur. Hæc ex Pausania transferentes. Gilius corticeam vestem, & Leonicerus multiplicem pannosamq. tunicam, verterunt. Sed Phlus vel phleos genus est stirpis Theophrasto, ex quo Phloinae vestes cōficiēbātur, quarum, & Pollux meminit. Hæc aues easq. innumeras ex Stymphalide palude Hercules abegisse fertur. Pausanias ab eo sagittis confectas narrat. Pisander Camirensis aues ab Hercule occisas negat, sed crotalorum strepitu abactas, neq. aliter potuisse, nisi crotali seu crepitaculi ærei sonitu perterrefactas, quod à Vulcano fabre factum Minerua acceperit, & Herculi donauerit. Hæc *d* Vergilius, vbi de laboribus Herculis agit:

Stymphalides pepulit volucres discrimine quinto.

Quomodo copiantur Phloinae vestes.
c Varj. Phlus, vel Phleos.

Et *e* Claudianus, vbi Herculem alloquitur:

*Solus Amazonio cinctus Stymphalidas arcu
Appetit, occiduo ducis ab orbe greges.*

d In Trag. e L. 2. de re pte Troserpe

Item Catullus eodem sensu.

*Tempore quo certa Stymphalia monstra sagitta
Perculis, impeto deieceris heri,*

f Author quoq. Austria dum memorat:

*Lebifero quondam superatum Stymphalon arcu,
Vicitq. ad Argolicum referente monstra tyrannum.*

f Lib. 2

g Papinius item Statius inter cætera Arcadiae loca recenset.

*— Hercules vulgatos robore montes
Monstriferum Erymanthou, & arisonum Stymphalon.*

g Th. bai. 3

Aerisonum Poeta vocat, quod, vt antè retulimus, ingenti æreorum crepitaculorum sonitu, seu, vt Pherecidas tradit, æreæ tabule collisu ab Hercule pulsas ex Arcadia fabulentur. Crotalum seu æneam illam tabulam, quam alij Vulcani opus esse asserunt, quidam ab ipso Hercule fabricatum putant, quibus accedit Hellanicus. Mnasis huius rei propriam historiam scribit, & Stymphalides Stymphali heroicæ virtutis hominis, & Ornithæ puellæ fuisse filias ait, ab Hercule ex tinctas, quod hostibus Molionis intra vrbe receptis, portas ei clausissent. Pherecidas verò nō mulieres, sed aues fuisse ait ab Hercule interemptas. Higinius in hac fabula non parum ab alijs variat. Argonautæ, inquit, cum ad Insulam Dianam venissent, & aues pennis suis profagittis vten tes eos conficerent, cum multitudini resistere non possent, ex Phineimōnitu clypeos, & hastas sumperunt, exq. more Curetum sonitu eas fugarunt.

DE SIRENIBVS. Cap. IV.

Sirenes ideò inter volucres fabulosas, easq. rapaces reponi quoq. posse videntur, quod quos cantus sui lenocinio ad se pellicebant, deuorare fingerentur.

ÆQVIVOCA.

SIRENES, & Onocentauros *a* Esaias demones quosdam vocat, qui certa quadam corporis figura assumpta ad desolationem ciuitatis alicuius ira numinis missi sunt. Syri verò Cygnos interpretantur. Hi enim loti ex aqua sursum in acrem volant, & suauem quen-

a Ca. 13. & 14.

quen-

b Cop. 30.
Siren autem
la.
Seris auis
Gallis quæ.
Sirenes a-
Sira.
c Hist. c. 40
d L. 11. c. 16
Siren infe-
Et nu.
Siren proth
nica.

quendam cantum edunt. Unde Job. *Frater factus sum Sirenum, & socius Passerum.* *σπυδῶν* Stru-
thiocamelorum, ut in hoc loco Suidas accipit.) hoc est, calamitates meas cano more Sireni.
Nescio quis in Lexico Græcolatino Sirenem aliam auiculam quandam dicit esse, quod ego
apud nullum hæcenus probatum autorem me legisse memini. Galli quidem vulgò canoram
aem quandam parvam, & suauissimè argutam sua lingua Serin appellant, forte quasi Sire-
nem. Est autem illa veterum Acæthi. Sirenes etiã astra dicuntur, ut scribit author Lexici Re-
thorici à verbo *σειρῖαι*, quod est fulgere, lucere; unde & Sirius (canis fidus) priuatim, & per
excellentiã ita dictus est. Est & apud Aristotelem Siren masculino genere animalculi in-
fectum; uiderit autem illud quoque edere uocem quandam *σημείωδη*, id est, futurum aliquid
significantem; & d Plinius Sirenes è fucorum genere esse ait, quas in apibus Nymphus appella-
mus, hoc est, Fucos imperfectos, cum iam formã capere incipiunt. *Cætera turba*, inquit, *quum
formam capere caput, Nymphae uocantur; ut Fuci Sirenes, atque Cephene.* meminit & Suidas
Σειρῶν μὲν φίλον ἀγγίλλει, ζῆνος δὲ μέλισσοῦ, hoc est *Siren quidem amicum nunciat, hospitem uerò
Apis, Siren infectam è certificat Apis consimile.* Siren *σειρῶν* dicitur etiã genus tunicæ tenuis, &
perſpicuæ, qualem scilicet sub Sirio, id est, in magno æstu gestari consuevit; uideri autem
potest talis tunica ferica esse, cum & res & nomen conueniat.

NOMEN. ETYMVV.

Teaim Ety-
molog.

SEPTVAGINTA interpretes pro Ieanim uertunt Sirenes, de quarum etymo multa
extat apud Grammaticos. Sūt qui dicās uelint ἀπὸ τῆς *σειρῶν*, hoc est à trahendo: hinc
Syrenes scribunt per ypselò, sed perperam, cum Græcis *σειρῶν* per eidiphongū scriba-
tur. Alij à *σειρά*, quæ uox catenam significat, eò quòd libidinis uinculum Sirene fuerint. Alij
ἀπὸ τῆς *σειρῶν*, id est, connectere uel retinere, quòd prætereuntes suo cantu retineant. Alij à uer-
bo *σειω*, quod Hesychio quandoq; significat *σὺκὸς ἀντῶν*, qui & addit sumptam esse metaphoram
ἀπὸ τῶν τὰ ἀπρόδρου σείωντων. Sed friuolæ nimis istæ Grammaticorum coniecturæ sunt. Si tamen
earum una mihi recipienda foret, putarim appellatas *παρὰ τῶν σειρῶν*, id est, à catena siue fune:
quòd audientes scilicet uoce earum capti, ab ea tanquam uine perderent, & tanquam alligati
traherentur, ut ad Herculis Gallici ore procedente catena uinēti quidam illum sequuntur apud
Lucianum, quod ad demonstrandam eloquentiæ uim confictum est. Est qui *σειρῶν* uerbum
interpretatur, *σπείρειν τινασσειν*, quod ab eodem nomine *σειρά* catenã significante factum conij-
ctione. Nec mihi interim etiã displicuerit, si quis à Sar Hebraico uerbo deriuet, quod canere, &
psallere significat, cum & eisdem Zar ligare est, unde *σειρά* fortè dicitur, id est funis, &
uinculum.

FORMA. DESCRIPTIO.

DE forma, figuraq; Sirenum, etsi non bene inter scriptores conueniat, omnes tamen
in eo consentiunt, ut monstra marina fuisse fabulentur. Hinc Ouid. dixit:

*Monstra maris Sirenes erant, qua uoce canora
Quaslibet admissas detinere rates.*

a Odyss. M.

b Li. 17. de
anim c. 23

c Ancid. 6

d In Com.
Odyss. M.

e Metam. 5.

Sunt qui superiori sui parte virginis formam retulisse, & inferiori in piscis caudam desuuisse
fixerint, à quibus fortè e Homerus non dissentit, facturus eas, (si alas esse credidisset)
sequentes, & aduolantes ad fugientem Ulyssis nauem: atque hinc etiã pictores nostri xui
inferius pisces eas effingunt: sed perperam; nam veterum, quod sciam, nemo piscium figuram
eis tribuit; quamuis enim Homerus alas esse non dixerit, id ideò factam putem quoniam de
alis earum loquendi occasio nulla ei data sit. Finguntur itaq; à veteribus, teste e Aeliano
speciem à thorace sursum habuisse muliebrem, infera uerò auiciam, ut & c Seruius annotat,
item & Suidas. Contrà uerò Grammatici Græci in superioribus speciem *σπυδῶν* hoc est, Pas-
serum; in inferioribus mulierum formam illis tribuunt: & Buccatius ex Alberio ignobili scri-
ptore virgineum eis corpus umbilicotenus, pedes uerò Gallinaceos assignat. d Eustathius
rursus à Venere, cum uirginem sibi vitam delegisset, in aues transformatas esse tradit; hoc
enim significat *ὀρνιθωθεῖσαι*, & Isacius Tzetzes *ὀρνιθογονος*, eas appellat. e Ouidius eos secutus
est, qui inferiorem corporis partem auiciam, supernam humanam fuisse, fabulari sunt, ut
his uersibus exponit;

— Vobis Acheloides unde
Pluma, pedesq; auium, cum uirginis ora geratis

*An quia cum legeret flores Proserpina vernos
In comitum numero mixtæ Sirenes eratis?
Quam postquam toto frustra quæsis sis in orbe.
Protinus ut vestram sentirent æquora curam.
Posse super fluctus alarum insistere remis
Opiaffis, facilesq; Deos habuissis, & orius
Vidistis vestros subditis flauescere pennis.
Nec tamen ille canor mulcendas natus ad aures,
Tantaq; dos oris linguæ deperderet usum,
Virginei vultus, & vox humana remansit.*

QVÆ, ET QVOT FVERINT SIRENES.

HOMERVS *σπρωϊόν* protulit in duali numero tanquam binæ tantum fuerint Sirenes, quarum nomina quibusdam putantur Aglopheme, & Thelxiepeia, Alij verò binas fuisse quoq; putarunt, sed sine nomine, vt Eustathius annotat. Alij rursus tres, atq; hæc earum nomina faciunt, Parthenope, Leucosia, & Ligia. Scholiastes uerò alia earum nomina recenset, videlicet Thalxiope, vel Thelxinòe, Melope, & Aglaophanos. Alia item Ifacius Pisinoe, Aglaope, & Thelxiepia. Sunt qui quatuor, nec defunt, qui quinque fuisse finxerint.

*Aglaopheme.
Thelxiepia
Parthenope.
Leucosia.
Ligia
Thelxiope.
Melope.
Aglaophanos.
Pisinoe.
Aglaope.
Thelxiepia
Sirenes iuxta
Acheloïdes
distæ.
Sirta ex Sirenum pennis.*

ORTVS.

QUEM AD MODVM de nominibus, & numero Sirenum non constat, ita etiam de ortu earum diuersa authorum opinio est, cum alij è sanguine, qui è cornu Acheloi, cum lucta ab Hercule uinceretur, destillauit, natas uelint; alij uerò ac ferè omnes Acheloi quidem filias faciunt, ideoq; Acheloides uocant, sed ex congressu eius cum Musarum aliqua natas nugati sunt. Horum rursus alij cum Terpsichore seu Melpomene, alij cum Calliope, alij deniq; cum Sterope Amythaonis filia eòcubuisse illum tradiderunt. Sunt præterea qui dixerint, Sirenes Iunonis impulsu cum Musis de cantus harmonia decertasse, cumq; à Musis facillè uincerentur, illas Sirenibus pennas euulsiisse, scitaq; ex ijs sibi confecisse. Non defunt etiam, qui eas à Venere, quòd perpetuam sibi uirginitatem elegerint, irata, in Aues conuersas fuisse dicant. Alij tãdem Proserpiæ adhuc uirginis comites fuisse produnt, & in talia monstra marina mutatas, atq; id ex Ouidio paulò antè recitauimus.

LOCVS.

SERVIVS Sirenes iuxta Pelorum primum, qui Siciliæ promontorium est Ptolomæo, & hodie Capo de la torre del Farro dicitur; postea uerò in Capræis, quæ insula Tiberij Principis arce nobilis est, teste a Plinio, in mari Tyrreho habitasse memorat; à quo Eustathius non dissentit in Tyrreniam eas auolasse, quæ Italiæ pariter regio est, & Anthemusam quandam insulam in eodem mari incoluisse tradens: sed fortassis id ex Apollonio descripserit, qui Argonautas mare nauigâtes insulam Anthemoëssam (sic & Hesiodus uocat) & in ea se Sirenes uidisse scripsit. b Plinius uerò Surrentum Campaniæ oppidum à Græcis conditum, quod alio nomine dicitur petræ Sirenum, uñ cum Promontorio Mineræ Sirenum quodam sedem fuisse tradit, De quo c Virgilius quoq; loquitur uolunt, ubi canit:

*Iamq; ad eò scopulos Sirenum aduella subitas
Difficiles quodam multorumq; ossibus albos.*

Vnde Sirenes Italiæ loca incoluisse constat, quamuis Dino apud Plinium Clitarchi celebrat auctoris pater in India habitasse affirmet, mulceriq; earum cantu, quos grauatos somno iacent.

*Pelorus p̄ m̄torium quale.
a Lib. 3. c. 6
Anthemoëssa insula.
Anthemoëssa insula.
Surrentum Campaniæ oppidum.
b Lib. 3. c. 5
Petræ Sirenum.
c Lib. 3. Ae-neidos.*

CANTVS. RAPACITAS.

CVM tres pleriq; ueterum Sirenes fuisse dicerent, tria etiam illis instrumenta uocem, uidelicet, tibias, atque lyram assignarunt, quibus tantam ederet harmoniam, vt non tantum homines, sed uentos etiam (vt ex Hesiodo recitat Eustathius) demulcerent, & mate tranquillius redderent. Vnde *σσηπιόν μέλος* apud Suidam de cantu suauissimo legimus.

mus. Sed pestifer omnino ac perniciosus præternavigantibus fuit earum cantus, utpotè quos tali dulcedine, tanquam illicito detentis in vltimum vitæ discrimen, atque naufragia præcipitent, demersuros; deorarent. Quare multi Sirenes in pratis, vbi multa conspicerentur mortuorum cadauera, depingebant. Quod verò cantu suo navigantes occiderent, passim apud diuersos Poetas legere est, quorum loca, quoniam omnes eadem repetunt ne nauis una res sæpius repetita moueat, sponte breuitati consulens prætereo, & solius Claudiani tantum verba adduco:

— *Rapidis Acheloides alis*

Sublata; Siculis latus obsidere Pelori

Accensæq; malo iam non impunè canoras

In peitem versere lyras, vox blandacarinas

Alligat, audito frantantur carmine remi.

Cum itaq; musico illo concentu omnes interimerent, vnum Vlysses, què fors etiam illis obicit, interficere, ac submergere non potuerunt, cum cera sibi socijsq; aures obturasset, quod ægrè adeò tulisse eas fingit, tantoq; animidolore affectas fuisse, vt in mari se præcipitauerint, & abundantis in locaque post ab eis nomen resseruarunt, eiectione fuerint. De Sirenium cum Vlysses colloquio, quo illum demulcere studebat, carmen hocce apud Ciceroem extat:

O decus Argolicum quin puppim flectis Vlysses

Auribus, vt nostros possis cognoscere cantus.

Nam nemo hac vnquam est irans necus cæcula cursu,

Quin prius astiterit vocum dulcedine captus,

Post varijs auido factatus pectore musis

Doctior ad patrias lapsus peruenerit oras.

Nos graue certamen belli clademq; tenemus

Græcia quam Troiæ diuisio numine vexit

Omniaq; è lais rerum factigia terris.

Meminerunt eiusdem fabulæ, quàm multi alij, atque inter cæteros b Horatius, ubi ait:

Sirenium voccs & Circes pocula nostri,

Quæ si cum socijs stultus cupidusq; hibiisset,

Sub domina meretrice fuisset, turpis & excors.

Vixisset canis immundus, & amicus lausuf.

DE NOMINATA.

Sirenuse

insula.

a L. 1. Geog.

Petra.

Sirenium sa.

xa.

b L. 3. c. 10

c Lib. 4.

Athemo-

esia.

d L. 6.

Leucosia

insula.

e L. 6.

Aptera

urbis.

Apteria

lib. 4. c. 12

g In Phocis.

Sirenei sco-

pulis.

l. 6. Molt.

A. 1. c. 8.

Philoso-

phi a con-

templaria

sympus.

Sirenusæ *σιρηνῶν* Ptolemæo, a Straboni, & Stephano Italiæ insulæ in sinu Cumano Pomponius petras; Solinus Sirenium saxa vocat. Hermolaus vult Sirenes quoq; b Plinio Sirenuſas dictas, vbi i impressis codicibus vulgò Tyrus Eronusa, legitur. Sirenusæ ab c Apollonio Anthemoesia *ἀνθημοῖσα* appellatur. Duas numerat Collenutius, & Carrafa in suo Chronico Neapolitano, eaq; il Gailo, & Santo Pitro nominat. Alias Sirenarum insulas describit d Dyctes Cretensis inter Calypsonem insulam, & Charybdin. Leucosia alia in Sirenuſis est insula continèti propior apud e Strabonem, Pæsto tamè obiecta. Aptera *ἀπτερα* Luciae urbs Stephano, vel Apteris *ἀπτερίς* Cretæ insulæ oppidum Ptolemæo, Apterion fortè f Plinio, Aptera, Suidæ; Marius Niger Palaocastro nominat, ita dictum quòd Sirenes eo in loco à musis victæ pennis exutæ singantur. Sic aptera animajia dicuntur, quæ alis carent. g Pausanias hanc urbem Apteræon vocat, & à Ptera appellatam tradit, homine Delpho, sed de Sirenibus non meminit, addit tamen non à Pteri, idest, filice herba in montibus ibi crescente denominari. Sireniorum scopulorum meminit h Aulus Gellius: Tu quoq; inquit, in illis *Dialectica* *gryis*, atq; *Meandris*, tanquam apud Sirenius scopulos conſeneſcas.

MORALIA.

SIRENVM fabulâ variè interpretantur, moraliter, historicè, & physicè, nec non & allegoricè. Moraliter enim significare videntur illam Philoſophiæ partem, quæ contem-
plationi rerû in cûbit, cû aliarû, tû naturaliû, & historiæ, & matheſeos cognitioni, quieta & ab actionibus remota. Itaq; canit apud Homerum oia se noſſe, & historiâ belli Troiani, & quicquid in terra euenerint, & quicquid ipsas audierit, illi tû lætiorè, ex uoluptate pcepta, tû cogni-

tionē sapientiorē abire Quamquam autem hæc Philosophiæ pars, & voluptatis, & eruditio- nis multum habeat, ita ut hominem vix à se dimittat, & ad officia actioneſq; humanæ vitæ ne- cessarias, ut circa res in familia, aut rep. gerendas progredi vix patiatur, (vnde etiam ligatus fingitur Vlyſſes, tanquam ad omnem actionem impeditus) Philosophum tamen, qui per Vlyſſe- sem indicatur, non nimium his studiis immorari decet, sed contentum hanc voluptatem se de- gustasse, nec omninò talium rerum cognitionis se expertem esse, ad ea, quæ in hominum utili- tatem administranda & prudenter gerenda sunt, pergere, vinculis, quibus agere prohibeba- tur, solutis: ut non sibi tantùm, sed alijs quoq; natus videretur, & perfectus esset philosophus, cū parte illa, quæ contemplatur, tùm altera quæ agit, ac mores, & virtutes officiaq; exercet.

Vlyſſis fa- bulæ mora- liter expli- cata

Sirenes pal- trias, & me- recitule.

Sunt qui Sirenes psaltrias quasdam, & meretriculas fuisse conſiderant, quæ tranſeuntibus viati- cis priuatis, non mori quidem (hæc enim fabulosa hyperbole est) sed miserè in posterum viue- re effecerint. Alij senserunt fuisse loca caua, è quibus continuus quidam spiritus emitteretur, qui per fistulas quasdam ab incolis appositas sonum tam suauem ediderit, ut prætereuntes ad se alliceret, & in admirationem aliquandù immorantes traheret. Et hæc est constat huiusmodi veluti cantum sponte naturæ multis in locis edi, non modò cauis ore angusto, sed in litoribus etiam modicè cauis, ad quæ vndæ per motus diuersos a iustis, sonum non ingratum eliciunt. Atheneus coqui cuiusdam faceret per Sirenum fabulam iocantis, hæc ferè verba recitat. *Si ſemel culinam meam arte inſiſtiero, id planè futurum videbis, quod olim circa Sirenes cõtingit. Preſumptiua- eis enim vidoris nullas per proximum vicum tranſire poteris, ſed accentes quibus hians ad fores lãquã affixus ſtabis, donec alius quiſpiam naribus obturatis adcurrrens eum abſtraxeris.* Hæc omnia Eusta- thius in duodecimum Odyſſeæ, quæ Ornithologus latina fecit.

HIEROGLYPHICA.

Sirenes, quæ suauitate cantus, & mollibus quibusdam illecebris illectos homines apud se ad mortem vsq; feruntur detinuisse. Veneris illicium significare vsitatissimo hierogly- phico nemo non nouit. Ad dunt, & perniciem, quæ sublequitur ex nequitia per Sirenis imaginem significari, eoq; tradunt nautas illos apud Homerum illectos, exitij sui causam com- parasse. Sapientissimumq; ideò Vlyſsem fingunt, quòd lociorum auribus cera oblitis præundi- periculù sustulerit, sibiq; cauerit ne illi quicquam, quod imperaret, aut notu significaret, face- ret, ad malum se vinculis alligari passus, neq; prius dissolui, quàm in tuta superato periculo eua- sisset. Sapientiores tamen Sirenes pro hieroglyphico eloquentiæ felicissimæq; persuadendi vi- posuerunt: vnde dictum illud de Catone Grammatico; *Cato Grammaticus, Latinus Siren.* Et Ap- pollonius Tianeus apud Philostratum in Apollinis templo suspensas etiam aureas Sirenum illecebras memorat in huiusmodi significatum.

Veneris il- licium.

Eloquentie hierogly- phicum.

Cato gram- maticus Si- ren dicitur. a In vita Apolloni.

PROVERBIA.

Sirenas præternavigare Σειρήνας παραπλιέν proverbiali tropo dicitur, qui Philosophiæ præceptis communibus, voluptatum illecebras despuit, aut quomodocumq; victoriù occa- sionem declinat. Socrates apud Platonem *ἐαν δὲ ὀρώσι διαλεγόμενης καὶ παραπλιέντας σφῆς ὡσπερ σειρήνας ἀπιλάτους*, id est, *Si viderent nos sermones conferentes, & illecebris immobit- les præternavigare vsq; tanquam Sirenas quaspiam.* Similiter a alibi etiã dixit *Βία ἐν ὡσπερ ἀπὸ τῶν σειρῶν ἐπὶ πρὸς ἡμῶς τὰ ὄντα ὀίχομαι πεύγων*, id est, *Fuga ab eis, vim mihi adhibens & tanquam à Sirenibus aures obtinens.* Desumptum adagium est ex notissima fabula de Vlyſſe lociorum aures cera obturante, ut periculum sibi, suisq; imminens effugeret. *Sirenem Pica imitans*, de ine- pto imitatore dictū est, *ὡς πικτα πικτῶν σειρῶν μιμουμένη.* Pica Sirenis emula. Sirenes summa dulce- dine cecinoſse finguntur, & virtutum commentatores quibusdam significant, vnde apud Italos templa habuere, ut aliæ Deæ, quæ virtutem commendarent. Adagium hoc est apud b Gaenium & Doricum videtur, quid enim consoni habet obſtrepera Pica, cum arguta Sirenem voce.

Sirenas præ- ternaviga- re.

a In Simpo- sio.

Sirenē Pi- ca imitans.

b Lib. 2. de diff. puls.

ALLEGORICA.

SIRENES existimare conuenit illecebroſas, & fraudulentas esse voluptates, quæ deli- catis, blandis, mellitissq; præstigijs omnes grauitè irretiunt, quicumq; præsentem vitam tanquam mare quoddam nauigant. Has voluptates ille superabit, qui exemplum Vlyſſ.

Vlyssis exē
plum.

sis imitatus, animæ facultates, & sensuū instrumenta connata, diuinis rationibus, actionibusq; ueluti cera refaserit, corporeos autem impetus robustissimo philisophia uinculo compefcuerit, externisq; machinis inexpugnabiles effecerit. Hoc enim pacto, licet sentiens, non sentire uidebitur, & audiens obaudire; illæ autem frustra occinentes admitti conabantur. Etenim uoluptates simpliciter expertum esse non statim animam corrupit, sed per omnem vitam ipsi adhærere uelle temperantiæ optimarum actionum immemorem, hoc uerò est, quod præsentē animæ interneccionem affert. Quod uerò Sirenas tres fuisse fingant, tribus etiã modis homines in amoris illecebras pertrahi significarunt, cantu scilicet, visu, & consuetudine. Idem uerò merus rectè nobis significat mundum, carnem, & humani generis hostem, quorum cantus suggestiones sunt, Instrumenta præsentium delicia, diuitiæ, & honores. Siren quæ uoce caneret, Dæmonem denotat, cuius uox, omnium uitiorum suggestio est, quibus irretitos homines detinet, detentusq; perimit, iuxta illud a Esaiæ: *ERIT TYRO quasi canticum meretricum.* Quæ tibias instat Siren carnis symbolum est, quæ nos ad luxuriam, libidinem, & gulæ illecebras adhortatur iuxta illud b eiusdem: *Comedamus, & bibamus, cras enim moriemur.* Tertia Siren mundus erit, qui propositis nobis diuitijs, atq; honoribus ad auaritiam, & rapinam non impellit, hic idem c Esaias ait. *Accellera, spolia detrahe, festina pradari.* Ficti pariter, & simulati amici, hæretici, ambitiosi, & mulieres Sirenibus egregiè assimulantur. Amicus enim falsus dolis suis, ac fallacijs cuiq; imponit, & in eo omnem operam suam, atq; industriam collocat, ut ex tali amicitia emolumentum capiat, nihil de damno illius sollicitus, de his loquitur d Apostolus. *Omnes quæ sua sunt, quarunt, non quarunt Iesu christi.* Hæretici eodem modo Sirenes dici possunt, cum pessimis suis imposturis alios à uera, & Catholica fide reducere student, seductosq; in æternas miserias precipitare, de quibus ad e Romanos scriptum est. *Per dulces sermones, & benedictiones decipiunt mentes innocensium.* Ambitiosi Sirenibus perquam appositè etiã comparari possunt, illi scilicet, qui cum uirtute non possunt, arte, atq; fallacijs, uel ad Ecclesiæ, uel Reip. gubernacula aspirant, quia si ad ea recipiantur, alios honores ambiunt, nec priùs à tali instituto auelluntur, quam cæteris à gubernaculo depulsis, soli rerum potiuntur. Sirenes demum meretrices significant, uenim illæ transeuntes in naufragia de ducebant ita hæ amantes suo amore irretientes, omnibus suis facultatibus spoliatis, & tandem Iro pauperiores reddunt. Licet enim Sirenes corporis sui principio fæminas referent, hoc est, amicas, & benignas se præstarent; reliquis tamen partibus autijs, uin quibus nempè, atq; alis insignitiæ, rapacitatem, atq; auaritiam inexplibilem denotant. Quod deniq; Sirenes in pratis uiridis, in quibus hominum ossa dispersa iacebant, à quibusdam depictæ conspiciantur, id mortem significat, & calamitatem extremam ab illecebris lasciuis proficisci,

Cur Sirenes tres dicitur.

Dæmonis typus.

a Cap. 27.

Carnis symbolum.

b Cap. 22.

c Cap. 8.

Amicus falsus.

Hæretici typus.

d Philip. 2.

e Cap. 6.

Ambitiosus.

Meretrices.

665.

SYMBOLA.

SIREN in turbido mari natans cum his uerbis CONTEMNIT TVTA PROCELLAS significat hominem qui propriæ uirtuti confusus, aduersa omnia contemnit.

EMBLEMA.

a Emblem.
117.

Emblema est apud a Alciatum, quod meretricibus nihil cum doctis esse significat, uel potest intelligi sub allegoria de malis, & ineptis Poetis, qui bonis infesti sunt, & facere semper, sed qui demum à bonis, & doctis vincuntur.

Ab squalis uolucres, & cruribus absq; puellas

Rostro absq; & piscis, qui sâmen ore canant,

Quis putes esse uollosiungi hac natura negauis

Sirenes fieri uel potuisse docent.

Illicitum est mulier quæ in piscem de sinu atrum

Plurima quod secum monstra libido uehit.

Aspectu, uerbis, animi candore irabuntur

Parthenope, Ligia, Leucosiaq; uiri.

Has Musq; explumant, has atq; illudis Vlysses,

Scilicet est doctis cum meretrice nihil

DE SELEUCIDIBVS AVIBVS.

Cap. V.

Tſi verò Seleucides dictæ aues, de quibus modò inſtitutus eſt ſermo, veteribus minime rapaces vocentur, quia tamen, quæ de illis tradiderunt, meræ fabulæ ſunt, placuit & earum hiftoriam cæteris volucribus fabuloſis ſubiungere, vt nihil in hoc opere deſſe videatur, quod liberalia ſtudia promouere poſſit.

ÆQVIVOCATIO.

S Eleucis apud Varinum, & Heſychium calceamentum muliebri quoq; ſignificat, nec non & poculi quoddam genus quod à Seleuco Rege nomen inuenit, Seleucis dictum eſt, de quo Athenæus loquens: *Pocula quædã inquit, vnicum fundum habent, alia duplex, vſi Ooſcyphia, Cantharia, Seleucides: illorum fundum vaſis corpori continuum fabricatum eſt, in his præterea alterum, quod è figurâ anguſtioris in ampliorem extenditur, cui poculam inſiſſit.*

Seleucis pro calcea mento. a Lib. II. Deipnos. Pro poculo.

SYNONIMA.

Plinius in plurali Seleucides vocat, fortè quia nunquam Iupiter vnã, ſed plures ad interneſionem locuſtarum immiſceret. Legitur tamen *σελευκίς* pro aue locuſtis veſcente apud Heſychium, & Varinum, quæ nunquid eadem cum Plinianiſ ſit, alij inquirent, iudicent. Quibus id facile mihi perſuaſerit. De nominis etymo nihil apud authores exaratum video, poſſit tamen quiſpiam ſuſpicari à Seleucia regione Seleucides dictas, quod Zozimus Comes non videtur negare. *Seleucis, inquit, quod eſt oppidum Cilicię templum Apolliniſ erat, quem Sarpedonium vocant, & in eo oraculum. De hoc quidem Deo, quæ perhibentur, & quod omnibus ab illius locuſtarum vexatis Seleucidas dare ſolitus fuerit, & cum petentibus eas dimittere, &c.*

FORMA.

De forma Seleucidum, & magnitudine nihil ſcripſit antiquitas. Galenus tamen auicubus vocat, vnde paruas fuiſſe quiſpiam arbitretur, maximè verò cum locuſtis veſci ſingerentur, qui victus paruis potiùs, quam magnis auibis conuenit. Doctiſſimus Iacobus Dalechampius Elorij quoddam genus eſſe exiſtimat, ſed id non placet, Elorius enim ex Ardearum genere eſt, & piſciuorus.

Dalechã-py error.

LOCVS. VICTVS. NATVRA.

Voracitatem inexplebilem Seleucidibus fabuloſa antiquitas tribuit, ſed quarum tamè aduentum agricolæ, quod locuſtas, quæ aliàs fruges ſuas deuſtabant non deuorarent ſolum, ſed ſola etiam vmbra ſua eas enecarent, ab Ioue implorabant. Quod longe aliter recenſet Plinius: *Seleucides, inquit, vocantur, quarum aduentum à Ioue precibus impetrant Caſij monſis incolæ, fruges eorum locuſtis vaſtantibus.* Quas ita deuoratas Galenus tam ceſſerit excreuiſſe ſcripſit, vt Suidas, *οπισθεν εν πνευματι εν κρη ἀκρότερον κρη πατέρρον*, hoc eſt, *Auem bene concoquentem ſue inſatiabilis ventriculi, malignam, vel aſtuam, & locuſtis deuorandis maximè inſiantem vocauerit.* Quem verò locum incalerent, vnde venerint, quouè abireant nihil proditum reperio, & Plinius etiam id ignorari ſcribit, & nunquam conſpectas, niſi cum præſidio earum indiget, quod quomodo veriſimile ſit, ipſe viderit, ſed non minus ſplendidum eſt, quod ſequitur, mendacium, quod tale eſt, vt ſi quis vnã ex his auibis interfeciſſet, reliquæ à defendendis à locuſtarum iniuria frugibus deſiſterent, neq; etiam amplius reuertentur. Atq; hæc ſunt quæ de Seleucidibus fabulati ſunt veteres.

MORALIA.

Angeli Se
leucides
diti.
a Ad Heb.
cap. 3.

S Eleucides Aues, quæ nisi à Ioue, hoc est, à Deo Opt. Max. in terrâ missæ fingebantur ad extirpandam Locustarû illuicium, Angelos caelestes denotare possunt, quorû nos conditio fugit, nescimus. n. vnde illi veniant, aut quò se recipiant, quinimò nunquã nisi à Deo missi ad nos veniant; Vnde D. a Paulus. *Omnes sunt administratores spiritus in ministerium missi.* Nos itaq; vt Seleucides aues Calij montis incoe à Ioue impetrant, sic quoq; à Deo nostro, cû locusta, hoc est, vel carnis huius titillationes, vel Dæmones, vel Tyranni, vel deniq; hæretici fruges nostras, hoc est, animi nostri dotes, fidem scilicet, & charitatem, aliaq; bona opera nostra deuant, impetrare studeamus, vt eiusmodi locustas à nobis fuget. Sapè autem Angelos pro hominibus pugnaße, & parta victoria ex eorum oculis sese eripuisse sacra Biblia testantur.

SYMBOLVM.

S Eleucides Aues cum verbo ALIIS, significant hõminem, qui semper in eo solo omnem operam collocat, vt alijs proficit.

APPENDIX AD HISTORIAM
DE GRYPHE.

A Ntequam ad vndecim Librum me conferam, nonnullas prius Icones ex aerea quadã, at vetustissima tabula, hieroglyphicis, hoc est, sacris Aegyptiorum symbolis cælara (quam ex Torquati Bembi Musæo publicæ utilitatis causâ Imperatori Ferdinando & Aeneas Vicus Parmensis publicatam dedicauit (depromptas inferere volumus, non tanquam per incuriam in Gryphi, & Harpyiarû historia omittas, sed quæ iam modò ad manus nostras peruenere; nam & hæc quatenus auium fabulosarum effigies gerunt) Harpyias & Gryphos potius, quàm vllas alias exprimunt. Nec obstat rudis earum pictura: nam & ipsa eo ruro rudis erat, & imperfecta. Hæc verò icones Antonio Giganti Forosempronien. si, qui, cum diu optimè de literis meritis esset, hæc diebus non sine magno bonarum literarum dispendio hinc creptus est, acceptas referimus, vt etiam multa præterea à lia ipsi debemus. Hic inter alia qualia in antiquariorum Musæis conspici solent, eiusmodi tabula, quam diximus, typum cõferuabat. In qua non hæc duntaxat, quas damus, icones considerauimus, verùm etiam aliã multa hieroglyphica, ibi, vt diximus, exculpta, enucleauimus, & nomina imposuimus, vt proprijs parebit locis nostrarum historiarum. Veruntamen nos, qui cûm hæc per trãsenam tantummodo scripserimus, alios rogamus, qui naturæ arcana diligentius perscrutator, vt ad hæc nostra, & quæ suprã de his fabulosis volucribus à nobis dicta sunt, si quæ habent, addant admiranda, scituq; digna. Verisimile autem est Philosophos, seu sacerdotes illos Aegyptiacos, qui per eiusmodi animalium, ac aliarum rerum naturalium picturas, symbola sua hieroglyphica cõscribebant: per hæc etiam nonnulla indicasse mysteria. Vnde cum publicæ studiorum utilitatis causa, quam semper ante oculos habemus, has icones depingi curauerimus, letorem minimè superuacaneas iudicaturum omnino existimamus, sed cum D. a Augustino dicitur: *Quam innumerabilia varijs artibus, & officijs, in vestibus, calceamentis, vasibus, & huiusmodi fabricacionibus, picturis etiam, diuersisq; figuris, atq; his vsuum necessarium, & quam significationem longè* fiat. Siquidem ex ijs diuina elucescit admiratio iuxta illud Aristotelis: *Nullum reperitur animal, quãuis per exiguum sit, quo non sit diuina admiratio.* Ad hæc eiusmodi hieroglyphica per res naturales indicata non oblectant solum homines ea contemplantes, verùm & eos, qui intimitus ea perscrutant, ad virtutem, quæ omnium aetionum finis est, perducunt. Hinc talibus picturis, quæ alta continebant mysteria, præter Aegyptios, Hebræos etiam olim delectatos fuisse sacra historia testis est. Atq; hinc in templo Salomonis palmas, mala granata, leones, boues, multaque alia mysterijs plena depicta extitisse legimus, quæ à Theologis, sacrarumq; mysteriorum interpretibus passim enucleata sunt, & dilucidata. Verùm, vt ad icones depingendas reuertamur, letorem de picturarum, quas diximus, utilitate plura desiderantem ad e. Gabrielis Cardinalis Palæoti, & a Pinti scripta, quæ abundè de ea agunt, ablegamus.

a Lib. 10.
cap. 34.

b Li. 1. de
partib. ant
mal. cap. 5.

c l. 2. cap.
30 de pict
diu. Excc.

10° Quæ priori loco depicta, est figura, fabuloso Grypho accedit, duplicis nimirum nature partim auem, partim quadrupedem referens. Rostro autem simile, nullus in capite oculus, nulla auris quas nihilominus partes suo Gryphi fabulosa veritas attribuebat, ut in Gryphe ostendimus.

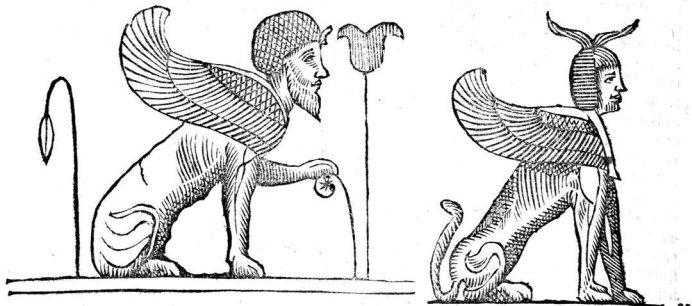
Conspicitur hic supra verticem capitis huius animalia corniculata: Lunæ imago, & supra hanc stella, ad latum verò nescio quid semen fraxini, seu linguam auis, vel aceris semen æmalans. Habet præterea hic Gryps caudam quadrupedis, leonis fortè, ut veteres etiam Greci sumpserunt. Supra anteriores eius pedes alia erat figura facie humana, sed quæ brachiorum loco alas habebat eam in vagina reconditas, ut in insectis analitris conspicimus.

30° Huic iconi addimus modo aliã, quæ quoq. & ipsa Gryphẽ quodãmodo exprimit quamvis enim facies, utpotè cum appendice quadã ad mœrum capillari, humanæ similis videatur, quod virilis habitus signum est, Harpyiãq. femineã, ideoque imberbes finguntur, Gryphis rudiorẽ picturam potius, quam Harpyiarum iudicamus, maximè cum alas habeat instar auis, cætera quadrupedis, ut Gryps fabulosus. Ad picta erant huic figuræ, & alia hieroglyphica, nimirum planta quædam è vasculo enascentes, nonnullæq. literæ, necnon baculus erectus, qui in superiori parte sceptri instar admodum erat crassus.

Tertio loco posita Icon superiori in omnibus ferè simillima. Et autem triplicis etiam natura, capite nimirum barbato, eoq. ceu galca induto hominem, alis autem, cæteris partibus quadrupedem referens.

Quarta figura, & ipsa Gryphi potest annumerari, & Tetrapoätropos dici, quod partim quadrupedem, partim hominem referat; Capite scilicet capillamētis quibusdam tortuosis insignito mulierem, alis retro caput sursum vergentibus aues, cæteris quadrupedes.

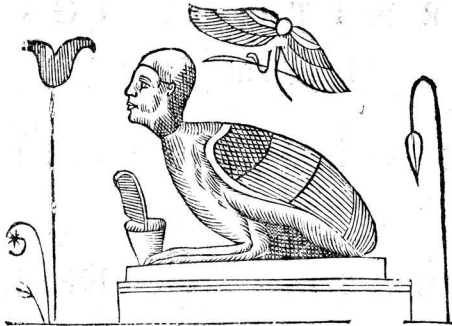

APPENDIX AD HARPYIAS.

NUm istæc priori loco posita Icon ad fabulosas veterum Harpyias, an verò ad Sirenes adjicere quispiam mæslit, per me non stat. Tota autem auem æmulatur excepta facie, quæ humana est. In fronte capillamenta quædam gerit surrecta, vel cincinnos in dextram, & sinistram partem conglobatos.

61 Quæ subsequitur figura effigiem mulieris, alas, & pedes more avium obtinet; affat ab una parte vas, in quo conspicitur folium, fortè palmæ: prope caput insectum papilionacum: ab altera parte planta lilio congener, quæ in folij summitate asteriscum continet. Adpicta est demum planta spicata, cuius summitas deorsum pendet. Quæ omnia absq. dubio sua habent myseria.

20
30 Tertio loco depictam appellare placuit Harpyiam tetrapteron, id est quadrialam. Eiusmodi animal si in rerum natura daretur, cæterorum sanguincorū animalium naturæ repugnaret. Siquidem cum quatuor habeat alas, duas scilicet extensas, totidemq. compressas, binos verò è contrario duntaxat pedes, animalia sanguine prædita dicendum foret sex notis moveri, quod Philosopherum Principis a Aristotelis præceptis omnino refragatur. Sex enim notis moveri exanguibus quibusdam, seu insectis tantummodo quadrat; vel contrà statuendum esset hoc animal esse monstrificum, & ex abundantia materiæ quatuor alas obtinuisse.

Harpia tetrapteros.

aDe incessu animal.

Libri Decimi Finis.

